

CLARK DARLTON

Bludný Holand'an kosmu

Knihovnická Perry Rhodan 81

Přeložil Jaroslav Kuťák

Kovová koule gigantických rozměrů se hnala nekonečnem vesmíru. Kdo by sledoval směr jejího přiletu, dostal by se do hlubin galaktického centra, kde hvězdy pluly velice těsně u sebe. Kdo by s ní však letěl dál, skončil by v bezútěšné pustině na okraji Mléčné dráhy. Ovšem tato koule by její okraj za své současné rychlosti spatřila až za několik desítek tisíc let.

Nebyla jenom gigantická, nýbrž také uměle vytvořená. Na první pohled by si Člověk mohl myslet, že má před sebou malou planetu, ale při bližším ohledání se tento dojem ukázal chybný. Koule byla uměle vytvořená, zkonstruovaná myslícími bytostmi a stejnými bytostmi uvedena do chodu. A jak to vypadalo, měla na palubě i živé bytosti. Pozorovatel mohl za rozsvícenými průzory vidět pohybující se stíny. Tyto stíny měly humanoidní tvary, podle nichž se dalo soudit, že útroby této lodi nejsou zabydleny exotickými tvory, nýbrž lidmi, nebo lidem podobnými bytostmi. / Tato koule tedy byla skutečně kosmickou lodí. Avšak kosmickou lodí, která měla v průměru půl druhého kilometru a jistě ve svém nitru nabízela místo pro několik tisíc lidí.

Neomylně plula vesmírem, "nedotčena žádnou z událostí, které se odehrávaly na tuctech obydlých planet v soused-

štvi. Neustále zapnuté pole, které loď obklopovalo, zabraňovalo elektronickému objevení zdálky, a stejně jako náhoda, která kouli dopřála, že neminula v těsné blízkosti žádnou cizí loď, jí umožňovalo klidnou plavbu.

Nebylo nikoho cizího, kdo by se kdy podíval do této tajemné lodi duchů - kromě těch, kteří v ní byli. Ti však znali zase jenom nitro lodí a netušili, co se děje za kovovými stěnami. Jisté, viděli hvězdné nebe, ale to patřilo k jejich existenci a neznamenal pro ně žádné otázky. Věčná černota vesmíru byla jejich dnem a blýskající se slunce stálými průvodci.

Jakkoli byla tato koule obrovská, měřeno nekonečností vesmíru nebyla ničím jiným než drobným zrnkem písku, které osaměle a neobjeveno plulo v předepsané dráze, až je jednoho dne měla sploknout věčnost.

Nikdo ji nikdy nebude postrádat...

_ ^ ^ ^

Strojník 7 ukončil svoji pracovní směnu a vydal se na cestu do kajuty. Byl vystřídán Strojníkem 4, svalnatým chlapíkem, který slovy raději šetřil, než aby jimi plýtl. Strojník 7 si při střídání s kolegou rád vyměnil pár slov, ale Čtyři nebyl vhodný objekt pro podobné podnikání.

S-7 se loudal úzkou chodbou, až došel k antigravovému výtahu. Bez zaváhání vstoupil do Černé šachty a okamžitě byl zachycen měkkým vznášejícím se proudem. O pár vteřin dál se k němu přidal další muž, který krátkým přikývnutím dával najevo, že ani on není příliš hovorný.

S-7 toho muže znal. Byl to jeden z lékařů, kteří měli na starosti personál. Pokud se nemýlil, byl to Lékař 3, v podstatě přívětivý a milý muž, pokud člověk onemocněl a byl odkázán na jeho péči.

Strojník 7 nyní přímo zalitoval, že není nemocen.

„Nezdá se vám dnešní vzduch poněkud dusný?“ zjišťoval opatrně, aby si popovídal. „Myslím, že je také tepleji než jindy.“

„To je jenom váš dojem,“ odpověděl lékař. Nevypadal, že by měl náladu na debaty se strojníkem. Ale S-7 se tak rychle nevzdával:

„Jak snadno se člověk splete, L-3,“ odpověděl a použil obvyklou zkratku jména, které se skládalo z označení zaměstnání a čísla. „Možná, že jsem nemocný.“

L-3 se podíval na S-7 a pak zavrtěl hlavou. „Proč byste měl být nemocný? Pokud máte ten dojem, ohlaste se v naší sekci a my vás vyšetříme. Pak se uvidí...“

„Mám se hlásit?“ vylekal se S-7. „Jen abych...“

Zarazil se. Málem toho řekl příliš. Přece nemohl vysvětlovat lékaři, že má chuť si s někým popovídat. Jeho svět se skládal jenom z otázek, na které nikdy nedostal odpověď. Jistě, ani tento lékař by mu nemohl dát hledané odpovědi, ale bylo by zajímavé zjistit, zda má stejné otázky jako on.

„Prosím?“

S-7 pokrčil rameny.

„Ale nic,“ řekl suše a vyskočil z výtahu. Nevadilo mu, že se ocitl na jiné chodbě, hlavně že unikl zvědavým a nedůvěřivým pohledům lékaře. Viděl, jak L-3 mizí vzhůru, a počkal:

dvě minuty. Pak znovu nastoupil do výtahu a o deset minut později už byl ve své kajutě, kterou sdílel s S-4, avšak viděl ho jenom málokdy. Většinou měli odlišné pracovní směny, ale když oba dostali volno zároveň, S-4 ležel nečinně na své posteli a vyhýbal se jakékoliv diskusi.

S-7 vzdychl, umyl se a šel si lehnout.

Proč vlastně žil?

.

^ ^ ^

Velitel seděl osaměle ve své kajutě.

Jeho mohutné tělo bylo trochu předkloněno a prozrazovalo tím své stáří. Tento dojem byl ještě umocněn sněhobílými vlasy. Bradu měl energickou. Prozrazovala neobvyklou čínorodost, ale měkké linie kolem úst mluvily o opaku.

Velitelovy ruce spočívaly na útlém sloupci jemných plastických-akt, jako by je chtěly chránit, aby mu je nikdo nesebral. Nohy měl natažené téměř až k opačné straně kovového stolu, který byl pevně přišroubován k podlaze.

Stěna byla tvořena průhledným materiálem a umožňovala skvělý výhled do vesmíru. Další dvě stěny byly pokryty technickými přístroji - celou řadou malých monitorů, přepínacích tabulí, páček a ciferníků. K tomu tlačítka, regulátory a zpravodajské přístroje. Ve Čtvrté stěně byly dvojce dveře. Jedny vedly do místnosti, kam nesměl nikdo kromě velitele vstoupit.

Ozvalo se tiché zabzučení a velitel vzhlédl nahoru k levému monitoru v nejvyšší řadě. Unaveně přikývl, vstal a zakroutil knoflíkem, který byl umístěn pod monitorem. Okamžitě se na něm objevila tvář muže, který i přes stejně bílé vlasy vypadal dosud mladý a svěží. Energické rysy tváře prozrazovaly radost z rychlých rozhodnutí a bezbarvé oči se dívaly přísně, jako by varovaly případného nepřítele. „Proč mě rušíte. Důstojníku!“

Muž na monitoru nehnul ani brvou. „Musím s vámi mluvit, K-l," řekl krátce. „Je to důležité.“

Kapitán lodi vzdychl. „Já vím, co chcete," přikývl rezignovaně. „Vím, že můj čas už téměř uplynul, ale načpak takový spěch, D-l, jste přece můj následovník..."

„To mi nějak uniklo," odpověděl zlostně mladík. „Jak se má mládí rozvíjet, když mu stáří nedá příležitost?"

Velitel se usmál. „Rozvíjet se, D-l? Vy se chcete rozvíjet? Kdybyste věděl..."

„Ano, právě o to jde, chci vědět! Takže - máte na mě čas?"

Velitel rozhodně zavrtěl hlavou. „Ještě ne, D-I! Dám vám vědět, až to bude aktuální. Vy vůbec netušíte, po jaké zodpovědnosti to prahnete. Až budete sedět na mém místě, budete svého spěchu litovat, ale pak už nebude existovat žádná cesta zpátky.-Kdo sedí na mém místě, stane se tou neopouštěnější bytostí celého vesmíru."

„Nikdo nemůže být opuštěnější než ten, kdo se dobrovolně uzavírá před ostatními. A to vy děláte!"

„Ani vy se nebudete chovat jinak, protože nebudete mít jinou volbu. Však mě jednoho dne pochopíte. Do té doby mějte strpení, prosím. Varuji vás, D-I! Každé naléhání pro vás může být osudným. Čas ještě nenažral..."

Mladý muž na monitoru zamračeně přikývl. „A kdo určuje, kdy nazraje Čas? Vy snad?"

Velitel se unaveně pousmál. „Klidně si myslíte, že to jsem já. Vaše svědomí zůstane nedotčeno. Celou pravdu se ale dozvíte teprve pak, až budete sedět na mém místě."

Pohlédl na hodiny nad kontrolní tabulí. „A nyní mě omluvte, mám práci."

Monitor náhle zhasl, dříve než důstojník mohl odpovědět.

Kapitán znovu usedl ke stolu a schoval hlavu do dlaní, jako by mu najednou ztěžkla. V hloubi svého nitra dokázal mladému důstojníkovi porozumět, chápal ho. Ale instrukce zakazovaly jakoukoliv výjimku. Trestem za porušení slibu mlčenlivosti byla smrt v konvertoru. Následovník musel počkat, až bude vydáno znamení. Teprve pak směl nastoupit svůj úřad, aby byl vždy jenom jeden nositel tajemství.

Stejně musím tak nebo tak zemřít, pomyslel si s rostoucí hořkostí velitel. Je to prostě cena, kterou musím zaplatit. Všichni přede mnou ji museli zaplatit, stejně jako ti, kteří přijdou po mně.

Nic nemohlo tento řetězec přerušit.

Znovu ho vyrušilo zabzučení zpravodajského zařízení. Bylo

však jeho povinností věnovat pozornost každému volání. Proto vstal a podíval se, zda to opět není Důstojník 1. Tentokrát to byl Důstojník 2, mluvčí mužstva.

„Veliteli, několik mužů požádalo o rozhovor. Kdy byste měl čas je přijmout?“

Velitel chvilku přemítal. Pak se zeptal, kdo s ním chce mluvit. „Důstojník 1, Psycholog 5, Lékař 3 a Opravář 75.“ Velitel přikývl a odpověděl. „Mají mé povolení. Očekávám jmenované v obvyklý Čas.“ A pak ještě dodal: „Chci však vidět jenom tři z ohlášených, D-2. Postarejte se o to, aby D-1 nebyl za žádných okolností vpuštěn dovnitř.“ „Rozumím, pane,“ odpověděl mluvčí a vypnul spojení. Velitel se znovu posadil do křesla a zahloubal se. Tušil, že se na jeho hlavu začíná snášet neštěstí. Jenom nevěděl, jakého druhu to neštěstí bude.

^ A ^

Několik dní předtím...

Psycholog překvapeně vzhlédl, když se dveře otevřely dveře a do jeho pracovny vstoupil bez ohlášení Lékař 3. Oba byli zhruba stejně staří, a kdyby je neodlišovalo jejich pracovní oblečení, nezúčastněný pozorovatel by je od sebe nedokázal odlišit.

„Copak, L-3? Čemu vděčím za vaši návštěvu?“ „Musím s tebou mluvit, P-5. Jenom ty jsi schopen zodpovědět otázky, které si bez ustání kladu. A které jsou kladeny mně.“

Psycholog zvedl obočí. „Otázky? Odkdy se tady kladou otázky?“

„Život sám nám klade otázky, a já chápu každého, kdo jde za odpověďmi nahoru do vyšších sfér- To Jsme my a nesmíme na nic odpovídat.“

Psycholog se usmál. „Nesmíme, příteli? I kdybychom chtěli, co bychom mohli odpovídat? Co my víme o životě? Narodili jsme se tu, žijeme tu a pracujeme — a až přijde náš čas, také tu zemřeme.”

„Ale - proč? Proč žijeme a umíráme? Jaký smysl má naše existence? To jsou otázky, které mi byly během posledních dnů několikrát předloženy. Jak na ně mám odpovídat? Víím, že to jsou zakázané otázky a že musejí být hlášeny veliteli, a víím také, že ke každému, kdo tyhle otázky klade, bude vysláno komando smrti. Kdybychom se však tohoto příkazu drželi, brzy by na tomto světě nezůstala žádná živá bytost.”

Lékař se předklonil a podíval se tomu druhému do očí. „Víš vůbec, jaký je to svět?”

„To neví nikdo,” zavrtěl psycholog hlavou. Pak se znovu usmál. „Proč to chceš vědět? Narodíme se tu, vyrosteme tu, dostaneme své úkoly a splníme je. Náš svět nás živí, dává nám jíst, pít a dýchat, obléká nás a jednou v životě nám dopřává dovolenou se ženami. A nakonec se postará o to, abychom rychle a bez bolesti zemřeli. Musíme být našemu světu vděční, že se o nás takhle stará. Copak jsi jiného názoru?”

„Ne, nejsem jiného názoru, ale chci vědět, proč tohle všechno tak je a kdo nad námi stojí.”

„Kdo?” zamyslel se psycholog a znovu se usmál. „No přece velitel, kdo jiný? On vydává rozkazy a on - naštěstí - propadá smrti stejně jako my. Mnoho lidí to uklidní a někteří dokonce umírají rádi, když na ně přijde řada.”

„Velitel není ten, kdo nad námi stojí,” odpověděl klidně lékař.

Psychologem to trhlo. Oči se mu zúžily a bojácný pohled klouzal po stěnách, jako by tam někde tušil odposlouchávací zařízení. „Pssst! Co to vykládáš za hlouposti? Vždyť nás oba dostaneš do konvertoru!”

Smrt v atomovém reaktoru - to byl cíl jejich života. Nikdo se mu nemohl vyhnout, každá neopatrnost však mohla smrt

přiblížit. Velitel byl s rozsudkem smrti rychle hotov. A jeho rozkaz platil jako zákon.

Lékař mávl rukou. „Nesmysl, P-5! Nejsme přece žádné malé děti, které je možné strašit konvertorem. Jsme dost velcí chlapi, abychom se v případě nutnosti ubránili, kdyby si pro nás někdo přišel. Vsak já jsem se postaral. Myslíš, že bych něco takového říkal, kdybych u sebe neměl zbraně?"

„Zbraně?" zeptal se překvapeně P-5 a v jeho hlase zazněla jiskřička naděje. „Víš přece, že vlastnit zbraně je zakázáno. Mimochodem -jak by ses k nim chtěl dostat? Nikdo na našem světě nemá zbraně, kromě..."

„Správné! Kromě strážců nikdo zbraně nemá. Nosí je schované ve svých kovových tělech. Stačí jen rozbít strážného, a máš jeho zbraň."

Psycholog nevěřícně zíral, na svého přítele. „Nechceš mi tím snad naznačit..."

„Ale ano, chci. Vylákal jsem jednoho strážce a zneškodnil jsem ho. Pak jsem ho rozebral a sebral mu energetické zbraně. Jeden strojník mi s tím pomáhal. Je mi zavázán."

„Obyčejný muž? Nezradí tě?"

Teď se usmál lékař. „Nemůže, příteli. Je na mně závislý. Udělal jsem z něj narkomana. To je zakázáno. Kdyby to vyšlo najevo, byl bych potrestán, ale S-4 by už nedostal žádné drogy a zahynul by hroznou smrtí. Vidíš, postaral jsem se. Jsem pevně rozhodnut, že budu pátrat po pravdě. Pomůžeš mi, P-5? Můžeš si to rozmyslet. Pokud jsi jiného názoru, na tenhle rozhovor zapomeň. Věřím tvému slovu."

„Kdo kromě tebe a S-4 o tom ví?"

„Jinak už nikdo!"

Psycholog se uvelebil ve svém křesle a zamyšleně pozoroval strop místnosti. Tady pracoval, předával instrukce do psychologického oddělení a užíval si určitého stupně uznání. Mel

ted' všechno vsadit na jednu kartu jenom proto, aby ukojil zvědavost?

Neseděl jistou měrou na prameni všech informací? Nebyl kromě velitele na tomto světě dalším jedincem, kterému byly sdělovány všechny důležité novinky? Proč by ted' měl být zvědavější než ostatní?

Podíval se na přítelovu tvář. Ta k němu zvědavě vzhlížela. Odrážela se v ní naděje a víra, ale také strach a zoufalá rozhodnost.

Náhle ho něco napadlo. „Máš tu zbraň u sebe?“ zeptal se pomalu.

L-3 přikývl. Sáhł do kapsy a vytáhl malou. Šikovnou tyčinku, která nesla na jednom z konců skleněnou čočku.

„Ještě jsem ji nikdy neviděl v akci, P-5, ale mohu tě ujistit, že její účinnost je strašná. Kdybych chtěl, mohl bych tím dokonce prolomit stěny našeho světa a vpustit k nám ledovou smrt. Zabít s tímhle člověka není vůbec žádný problém.“

Psycholog se najednou zděsil. Tušil, že ještě nikdy v životě nebyla smrt tak blízko, jako v této vteřině. Ale lékař byl přece jeho přítelem! Nebo snad ne?

Zíral na skleněnou čočku a pokoušel se představit si, jak asi vypadá smrt, která je ve stříbrné tyčince ukrytá. Byla to rychlá a bezbolestná smrt?

Znovu otázka za otázkou a na žádnou mu nikdo nedokázal dát odpověď.

„Včera za mnou přišel jeden muž,“ říkal a zavřel oči, aby se nemusel dívat na vražednou tyčinku, „kterého poslali z oddělení, protože nepracoval dostatečně opatrně. Nic jsem z něj nevytáhl a on sám tvrdošíjně trval na svém. Neobjasnil mi důvody své nesoustředěnosti. Nezbylo mi nic jiného, než ho položit pod psychopřístroje. Pak se teprve jeho jazyk uvolnil a já se dozvěděl, proč nemůže plnit povinnosti tak, jak po něm bylo požadováno. Chceš to slyšet?“

Lékař micky přitakal. Dál však držel zbraň v ruce. Jako by na ni zapomněl.

„Dobrá. Tak poslouchej, L-3. Ten muž patří ke zlepšovací-mu oddílu v desátém sektoru a je to obyčejný dělník. Zhruba před půl rokem lodního Času vypadla část odvodušňovače a musela být opravena. M-75 dostal za úkol to spravit. Společně s kolegou se pustili do pátrání po příčině škody. Vzduchotechnika ještě nikdy předtím nezklamala, proto nebylo jednoduché najít chybu. Museli prolomit stěnu, aby se dostali k zařízení.“

L-3 se se zájmem předklonil. „Doufejme, že to nebyla vnější stěna?“

„Ne, nebyla, protože to by M-75 a jeho kolega byli už dávno mrtví. Vypálili díru do oddělovací stěny a prolezli jí. Přirozeně, že jednali proti rozkazům, že se na lodi nesmí nic měnit. Díra ve stěně je zakázanou změnou. Každopádně prolezli otvorem a dostali se do velké temné místnosti. Na stropě, jak mi říkal, svítily malé lampičky, které však nedávaly mnoho světla. Zadní stěna vzduchotechniky byla přístupná, a tak mohli chybu rychle najít a odstranit. Avšak namísto toho,, aby se vrátili zpátky a uzavřeli vypálený otvor, prohledávali tajuplnou místnost - přinejmenším to tedy měli v úmyslu, když byli náhle vyrušeni. Ano, L-3, byli vyrušeni. Dokonce i v nepropátraných částech našeho světa existují strážní. M-75 se sice rychle dostal do bezpečí, ale jeho kolega byl zasažen energetickým paprskem a okamžitě zemřel. Strážní pak M-75 nepronásledovali, jak se obával. Možná že mezitím dostali rozkaz a stáhli se zpátky. M-75 zatavil otvor a ohlásil se u svého nadřízeného. Odevzdal mu hlášení a vyličil smrt svého kolegy, ale zamlčel, co viděl v místnosti. Mně to však zamlčet nemohl, protože se nacházel pod psychodetektory. A tak jsem se dozvěděl, co ho to trápilo. Je to velké a strašlivé ta-

jemství, které se nikdo nesmí dozvědět, protože by mohl zemřít. Právě proto M-75 dosud žije."

„To nechápu," namítl lékař.

Psycholog se usmál. „Hned mě pochopíš. Opravář mi své tajemství nechtěně prozradil. Je to tajemství, které se nesmí nikdo dozvědět. Kdybych ho hlásil výš, musel by M-75 zemřít. Ale do konvertoru bych s ním musel vstoupit taky, protože teď to tajemství znám i já. Možná ještě další lidé, kterým ho řeknu. Chápeš tedy, proč M-75 stále žije?"

Lékař přikývl.

„Ano, teď to chápu. Ale řekni mi o jakém tajemství to mluvíš?"

Psycholog se znovu podíval na nebezpečnou stříbrnou tyčinku.

„Mohl bys tu věc znovu schovat do kapsy, L-3? Znervózňuje mě to. Díky, přáteli. Ano, tajemství... Příliš přesně ho M-75 do všech podrobností neviděl, neboť nebylo dost světla, ale přece jenom spatřil dvě dlouhé řady průhledných bloků, mezi kterými bylo dostatek místa, aby se tam mohli pohybovat strážníci. Každý z bloků byl připojen ke strojům, zapuštěným do stěn. V samotných blocích byla zakalená tekutina, která musela mít větší hustotu než voda, protože se nepohybovala. V této tekutině však plavali lidé."

„Cože...?" vzdychl lékař. „Lidé?"

Psycholog přikývl.

„V každém bloku ležel jeden nahý člověk. Muži i ženy. A víš také, kdo tihle lidé jsou? Ne? Tak ti to povím, L-3! Jsou to naši předci, kteří podle dějin zemřeli před deseti tisíci lety, ale oni tenkrát nezemřeli. Poté, co vyslali náš svět na určitý kurz, sestoupili do hlubin světa a uložili se ke spánku, stráženi svými kovovými hlídači, kteří vládnou nejenom nám, nýbrž i veliteli a vnucují nám svou vůli- Vůli údajné dávno zemřelých, L-3! Začínáš tušit, jakému podvodu jsme padli za obět'?"

Lékař zvolna zavrtěl hlavou. „To nemůže být možné, P-5. Víím co si myslíš, ale nedovedu si to představit. Přece nemůžeme být otroky dávno zemřelých...”

„Oni nezemřeli!”

Psycholog téměř křičel. Kdyby ho někdo slyšel, byl ztracen. „Ty myslíš, že ještě žijí?” nevěřicně se zeptal lékař. Ale pak si uvědomil; že jako lékař nakouzl téma, ve kterém musel být zkušenější než jeho přítel.

„Přirozeně. Jaký smysl by pak měla jejich dobře udržovaná, ale mrtvá těla? Takže Žijí! Ale - proč žijí? A kdo o nich ví?”

Psycholog se naklonil. „My, L-3, my o tom vííme! A M-75, ale ten netuší, že jsem z něj tohle jeho vědomí vytáhl- A je to tak dobře. Propustil jsem ho z léčení, aniž bych ho oznámil nadřízeným. Možná, že bude mlčet dál. Tak bude moci ještě nějaký čas žít.”

„My to teď také vííme - a co si s tím počneme?” „No, když se na to podíváš pořádně - co vlastně vííme? Někde v neprobádané Části našeho světa leží v hlubokém spánku naši předci. Jsou konzervováni na celá tisíciletí, ale možná jsou také skutečně mrtví, protože zemřeli vinou nějaké nepředvídatelné chyby. Zůstala jenom skvěle udržovaná těla. Jejich úmysly můžeme jenom tušit. Možná že chtěli být jednoho dne probuzeni, až nás svět dospěje k cíli. Celé generace mezitím, jak si myslím, sloužily pouze účelu, aby mašinerie lodi fungovala. Mysleli jsme si, že pracujeme pro sebe a že žijeme kvůli sobě, ale ve skutečnosti jsme to dělali Jen pro ' spáče v centru kovového světa. Ptám se jen, jestli náš velitel zná pravdu, nebo jestli i jeho tahají za nos.” L-3 se podíval na psychologa.

„Se zbraní v ruce se cítím bezpečněji. Kdo kromě mě má ještě zbraň? Jenom strážci. Ty je možné přelstít, protože to nejsou lidé, nýbrž pouze stroje. Nemám jenom jeden paprsko-

met, ale tři. Můžu ti jeden dát. Můžeme se pokusit otevřeně zeptat velitele a požádat ho o vysvětlení."

„Ty máš ale odvalu," poznamenal uznale psycholog. Chvilí přemýšlel a pak pokračoval: „Už ve škole byla otázka smyslu našeho života mým největším problémem. Věděl jsem, že jsme se narodili v domovech a že nikdy nespatříme své otce. I matku nám brzo vzali. Pak škola a nakonec vyučení nebo studium. A potom práce, práce a práce, dokud nejsme staří natolik, abychom mohli zemřít v konvertoru. Dokonce i ve smrti sloužíme našemu lidu, protože naše těla dodávají energii. Kruh našich životů je jasný a určený předem, ale schází mu smysl. K čemu to všechno? Proč? K jakému cíli spějeme? Anebo náš svět putuje vesmírem bezcílně?"

„O vesmíru toho víme taky jenom málo," připomenul mu L-3. „Známe vyprávění, víc nic. A kdoví, zda vyprávění není zkeslené těmi, kdo spí v centru tohoto světa a čekají na svou hodinu."

Chvilí váhal a pak pomalu řekl: „Existuje jedno lepší řešení, než se zeptat velitele. Něco podnikneme."

P-5 se sklonil. „Co podnikneme?"

„Ještě jednou pronikneme s M-75 do místnosti, kde spí naši předci. Snad se dozvíme, co plánují."

Psycholog se vyděsil, ale pak překonal svůj strach a váhavě přikývl. „Snad máš pravdu, L-3. Raději zemřu s jistotou v srdci, než abych žil dál v nejistotě. Takže kdy?"

„Ještě dnes," odpověděl lékař a vstal. „Přivolej dělníka M-75. Schovám se ve vedlejší místnosti a přijdu, sotva to bude nutné."

^ ^ ^

Opravář M-75 žil v neustálém stresu ze vzpomínek. Když spal, trápily ho strašlivé sny. Neustále měl před očima svého

kolegu, kterého zasáhly zářivé energetické prsty. Pořád slyšel kovové kroky strážců, které se k němu blížily z temnoty, ale vždycky se probudil včas, aby jim unikl.

Museí myslet na dlouhé rady bloků s nahými těly. Co to mělo znamenat? Byli to mrtví z minulostí, kteří tu byli uchováváni k neznámým účelům? Proč ale? Jaký smysl měli tito mrtví, kteří už celá tisíciletí spali ve své hrobce?

Nebo snad nebyli mrtví?

Tuto otázku si M-75 kladl často, aniž by našel odpověď. Jeho vědomosti se omezovaly na technické záležitosti a z medicíny nerozuměl prakticky ničemu.

Vylekal se, když zabzučel komunikátor. Hlas jeho nadřízeného mu řekl: „Cekají tě v psychologickém oddělení, M-75. Okamžitě! Potvrď, prosím!“

„Rozuměl jsem,“ řekl M-75. Třesoucícma se rukama si uhladil oděv a vyšel ke dveřím. Co po něm zase budou chtít? Copak neobstál v testu? Nebo někdo získal podezření a chtěl ho přezkoušet?

Výtah ho vyvezl do příslušného patra. Zatímco kráčel po chodbě, marně vzpomínal, čím mohl v psychologickém oddělení probudit něčí podezření. Pátral bez úspěchu.

Když za sebou zavřel dveře, hned pochopil, že jeho situace . není tak vážná, jak se obával. Psycholog se na něj usmíval -usmíval se na něj, na obyčejného dělníka.

„Posaďte se, M-75,“ řekl P-5 a ukázal na Židli. „Chtěl bych. vám položit několik otázek a poprosit vás, abyste mi odpověděl podle pravdy. Nemusíte se ničeho bát, ale také byste měl vědět. Že mlčení je pro vás ve vaší situaci pouze nevýhodné. Vyjádřil jsem se jasně?“

M-75 cítil, jak z něj počáteční úleva mizí- Sice se na psychologa ještě pořád usmíval, avšak úsměv P-5 měl najednou podobu pastí.

„Já nevím...“, začal M-75, ale okamžitě byl přerušen. 16

„Hned budete vědět, příteli. Jenom jedno bych vám chtěl říct předem: Podle naší dohody mohou existovat pouze dvě alternativy. Buď budeme vy a já dále žít, nebo oba nastoupíme cestu do konvertoru. Rozhodnutí je na vás."

„Do konvertoru?"

psycholog zasmušile přikývl. „Ano; do konvertoru! Abych to řekl krátce: Před několika dny jste byl u mě, protože vás ke mně poslali. Ošetřil jsem vás, podrobil vás psychovyšetření a zjistil jsem pravdu o smrti vašeho kolegy, a tím i o vašem tajemství. Nemusíte se lekat, to tajemství je u mě v bezpečí. Kdybych ho chtěl ohlásit, zemřel bych s vámi. Snad vás to uklidní. To je prosté konstatování."

M-75 vypadal skutečně uklidněné. Mlčky přitakal.

„Tak dobrá, rozumíme si," pokračoval P-5. „Protože jste pochopil situaci, nevím, proč bych vám neměl nalít čistého vína." Obrátil se a řekl do pootevřených dveří vedlejší místnosti; „Doktore, můžeš přijít. Myslím, že se pustíme do vytváření plánu..."

^ A ^

Nepotkali žádného člověka ani žádného strážce.

M-75 je vedl, ale necítil se přitom ve své kůži. Věděl, že ti dva muži za ním jsou ozbrojeni a rozhodnutí každého protivníka okamžitě zabít, a bylo jim zcela jedno, jaké to mohlo přinést následky.

Sjeli výtahem do centra gigantické kulovité lodi a blížili se k neznámým oblastem strojoven. Dostali se do míst, kam lékař ani psycholog nikdy nevstoupili. Jejich světem byly naleštěné a čisté chodby vědeckých oddělení. M-75 však byl takřikajíc doma všude.

Zastavil se. „Už to není daleko. Vlastně se tady nikdo ne-

smí zdržovat. A taky se divím, že jsme ještě nepotkali žádného strážce,"

„Strážci jsou stroje, chybí jim impulzivní myšlení. Přemýšlejí jenom logicky. Netuší, že by tu někdo mohl být, protože tu nikdo nemá co pohledávat. Nezapomínejte, že pracují už deset tisíciletí. Pokud známe dějiny našeho lidu, ještě nikdy se nestalo něco takového jako teď. My jsme první, kdo se snaží rozluštit tajemství lodi."

„Možná že se o to pokoušeli i někteří před námi," namítal lékař. „Zemřeli však i se svým tajemstvím, nikdo se to třeba nedozvěděl."

„To je nepravděpodobné, příteli. Vsadím se, že ho neznají ani strážci, nanejvýš ti, kteří jsou za stěnou a hlídají spáče." „Snad," poznamenal L-3 a zmlkl.

„Pokračujme," pobídl je P-5 a ukázal zbraní před sebe. Světlo bylo stále slabší, tyto oblasti lodi byly tak zřídka navštěvovány, že se tu šetřilo s energií. Zásoby patrně nebyly nevyčerpatelné.

M-75 kráčel dál, až se zastavil před jedněmi dveřmi. Byly silné a zapuštěné v masivní stěně, ale za okamžik bylo jasné, že zamčené nejsou.

„Za nimi je místnost, která nás spojí se zařízením na obnovu vzduchu. Odtud jsem vyhlásil poplach. Půjdeme dovnitř?"

„Proto jsme tady!" přikývl P-5 netrpělivě a šel napřed. Zbraň držel v ruce připravenou ke střelbě, avšak jeho opatrnost nebyla nutná. Až na několik mocných generátorových bloků byla místnost zcela prázdná.

„Tamhle se to stalo," řekl M-75 a zachvěl se při vzpomínce. „Ale nemám u sebe žádné náradí. Jak chcete prolomit stěnu?"

P-5 neodpovídal. Doktor však zvedl ruku s paprskometem. „Tímhle!" řekl rozhodně. „Je v tom dostatek energie na roz-

tavení celé stěny. Máme to jednodušší. Postačí, když odstraníme celou vsazenou desku."

M-75 nejistě přitakal.

L-3 přivolal P-5 a M-75.

„Teď ustupte trochu dozadu, nejradši tamhle do kouta. Možná že se energetické paprsky budou odrážet. Musíme být opatrní. Ještě to s tou zbraní dost dobře neumím."

Počkal, až se oba muži schovají do bezpečí, pak se postavil za kovový blok a namířil čoučku proti místu ve stěně, které bylo označené rovným svarem.

Bledý paprsek se roztékal na stěně, ale neodrážel se. Kov se začal tavit a kapat na podlahu, kde tuhnul do bizarních louží. Když do steny vypálil dostatečně velký otvor, ještě chvíli počkali, dokud nevychladnou okraje.

Lékař se potom usmál a řekl: „Kdo půjde první?"

Psycholog věděl, že jeden z nich musí převzít vedoucí roli, pokud tento podnik nemá ztroskotat. Bylo mu docela jedno, co by se s ním stalo, a proto řekl: „Půjdu já. Můžete mě následovat, jestli chcete."

Aniž by vyčkal odpovědi, proklouzl otvorem a vykročil.

Nebylo tam jenom šero, nýbrž také úplné ticho. Neslyšel nic z obvyklých zvuků lodi, ale vzduch tam byl dobrý, i když ledově chladný. Ve stropě svítily malé lampičky, rozmístěné v pravidelných odstupech. Na stěnách viděl ovládací panely skrytých zařízení, která sloužila neznámému účelu.

Psychologův pohled padl na dvě dlouhé řady skleněných bloků. Tekutina musela mít skutečně vysokou specifickou hustotu, protože těla lidí ležela na hladině a téměř, se nepotopila. Jako kousek dřeva na rtuti.

„Fantastické," hlesl hlas vedle něj. Byl to lékař. „Co neuvidím na vlastní oči, tomu neuvěřím."

P-5 jako by se probudil ze sna.

„Nesmíme ztrácet čas. Pojďme."

Držel svou zbraň připravenou ke střelbě. Pomalu mířil k prvnímu bloku. Lékař ho následoval, zatímco M-75 stál vedle vchodu a kryl jim záda. I on dostal paprskomet a věděl, jak s ním zacházet.

Zastavili se u prvního bloku.

Dívali se na Štíhlou, dobře stavěnou postavu bělovlasého mladíka,' který spal na hladině zakalené tekutiny. Oči měl zavřené, ale vypadalo to, jako by je mohl každou chvíli otevřít, aby se mohl překvapeně zadívat na vetřelce. Měl i zavřená ústa. Žádné, ani sebemenší pohnutí nosních otvorů neprozrazovalo, zda v odpočívajícím těle zůstaly stopy Života.

Muž byl nahý. Posedlá barva pleti se jen málo lišila od tekutiny. Ruce spočívaly bez vlády vedle těla, jako by k němu ani nepatřily. Nohy měl lehce pokrčené, jako by se chtěl ještě naposledy protáhnout, než usne.

Nahoře ve skleněném bloku končily nejružnější dráty a trubky. Teprve nyní si P-5 a L-3 všimli, že do nádrže neustále proudí slabě viditelný plyn a na druhé straně je odsáván.

Osvětlení nepostačovalo, aby mohli zjistit, zda spáč tento plyn vdechuje nebo ne.

P-5 opatrně položil niku na blok. Pak ji prudce stáhl zpátky.

„Je to studené“ zašeptal. „Ta tekutina musí být chladnější než led.“

„Chladnější než led, ale pořád ještě tekutá,“ přikývl lékař a srahl čelo. „Životní proces byl prudce zastaven zmraznutím. Může tedy být kdykoliv znovu obnoven. Někdy - dnes nebo ve vzdálené budoucnosti se to stane.“

Psycholog mlčel. Naposledy se podíval na spáče a pak šel dál. Ve vedlejším bloku ležela žena.

P-5 a L-3 šiji prohlíželi a zjišťovali, zeje mimořádně krásná. Jen jednou v životě směli spatřit ženu. Po čase studií a vyučení následovala roční dovolená. To byla nejkrásnější doba

jejich života. Během tohoto roku se naučili vést určitým způsobem rodinný život a měli povinnost postarat se o potomky. Jakmile se to stalo, byly manželské páry, spojené jenom na dočasnou dobu, znovu rozděleny, aby se už nikdy nespátily. Muž byl odvelen do pracovního oddělení, kde zůstal do doby, než velitel nařídil jeho eliminaci. Žena zůstala v dětském sektoru, dokud nedostala svou další dovolenou.

Po narození druhého dítěte byl úkol ženy splněn. Pokud se sama nějak mimořádně nevypracovala v oblasti výchovy dětí, i na ni čekala smrt v konvertoru,

Dívka ve skleněném bloku byla nejen krásná, ale ztělesňovala zároveň i nejtajnější přání a touhy obou mužů, kteří nyní poznávali, jak bezúčelný a ztracený je jejich dosavadní život.

Psychologův hlas se třásl. „Zázrak..., je jako zázrak... Je ještě velmi mladá..."

„Je stará tisíce let!" přerušil ho střízlivě lékař. „Vypadá mladě jenom proto, že se jí nerozpadly buňky."

Psycholog bez hnutí zíral na nahou postavu, zatímco prsty zatíнал jako železné svorky kolem rukojeti paprskometu. Do očí mu vstoupilo nebezpečné jiskření a pak zašeptal: „Ty příšery...! K jakému životu nás to odsoudily!" Vzhlédl a hledal doktorovy oči. „Ted už také víme, proč jsme se nikdy nesměli dozvědět pravdu. Oni věděli, že bychom ji neunesli dlouho! Žijeme v jedné jediné lži. Měli jsme poznat jenom to, co jsme poznat směli, a pořád dokola nám tvrdili, že je to ta jediná krása, která ve vesmíru existuje. Vůbec nevíme, co existuje dalšího - známe jenom sami sebe. Ale, L-3, teď už to víme!"

„Co vlastně víme?" odpověděl lékař a snažil se vypadat klidně. „Tady leží, jsou to věční spáči. A co? Nesou snad vinu na naší zoufalé existenci? Anebo existují ještě nějakí další viníci?"

„Kdo?"

„Možná že velitel... To já nevím. Ale každopádně toho musí vědět víc než my."

P-5 zavrtěl hlavou a znovu se zadíval na nahou dívku. „Velitel je smrtelný, stejně jako my. Až přijde jeho čas, konvertor si vezme i jeho." Psycholog se na chvíli odmlčel, přimhouřil oči a dodal: „Ale přesto se ho zeptáme, jestli něco neví. Ted už konečně máme odvahu."

„Přirozeně, že se ho zeptáme," souhlasil L-3. „Ale bude to pro nás znamenat konec života. Vždyť to známe. Nebo si snad myslíš, že po rozmluvě s ním budeme žít déle než hodinu?"

„Tohle riziko беру na sebe, příteli. Máme nějaké zbraně. Jakmile se dostaneme na správné místo, můžeme udržet i celou armádu strážců v šachu."

„Vzpoura?" zašeptal vystrašeně L-3. „Ty se chceš vzbouřit proti stávajícím pořádkům?"

„Neměl jsem to v úmyslu, ale je mi stále jasnější, že bez obrany a bez protiútoků nemůžeme veliteli naše otázky pokládat. Já nevím, Jaký je a jak uvažuje. Znáám ho jen z nejrůznějších služebních hovorů, ve kterých nikdy nepadlo jediné soukromé slovo. Možná i jeho samotného trápí pochybnosti, ale

možná to je bezcitný automat, který mechanicky plní svou povinnost."

Psycholog se naposledy lítostivě zahleděl na nahé děvče a pak se otočil. Podíval se k malému vstupnímu otvoru, ve kterém hlídal M-75. Stále tam vládlo úplné ticho.

„Je to víc než dvě stě skleněných bloků," řekl L-3. „Jsou tu ještě nějaké podobné místnosti? Ten počet se mi zdá příliš malý."

„Prostor je trochu zahnutý, jak vidíš," odpověděl zamyšleně P-5. „Mé matematické schopnosti nejsou příliš slavné, ale odhaduji, že tu tudíž musí být ještě devět nebo deset takových sálů."

Lékař se zachvěl. „Je tu zima. Už to dlouho nevydržím. Podíváme se ještě na ostatní spáče?"

„Ani nemusíme," odpověděl psycholog. „Sotva bychom se dozvěděli víc, než dosud víme. Každou chvíli se mohou objevit strážci. Divím se, že se to ještě nestalo."

Pozorně naslouchali do šera, ale nic neslyšeli. M-75'se na ně tázavě, bojácně díval. Zvedl ruku a naznačil jasné gesto.

Už uplynula téměř hodina.

P-5 přikývl.

„Bude lepší, když si pospíšíme," řekl lékaři.

„Chtěl bych zabránit setkání se strážci - aspoň dnes."

„Myslíš, že se s těmi příšerami z kovu někdy setkáme?" otřásl se L-3. „Necítím se dvakrát dobře, když na to musím myslet."

Psycholog se zatvářil překvapeně. „Cože? Copak Jsi už jednoho z nich nevyřídil?"

„To určitě, ale myslím, že mezi strážci na naší straně a na této straně stěny budou rozdíly. Sice jsem žádného z nich ještě nespatřil, ale podle vyprávění našeho přítele..."

Náhle zmlkl.

Nezaslechl nějaký zvuk?

Bleskurychle se zahleděl do míst, kde M-75 držel stráž. Opravář tam stál bez hnutí a naslouchal. Kdesi bylo slyšet kovové kroky. A pak se rozjasňovalo.

Viděli to.

Vzadu se otevírala škvíra. Byla stále větší a pak uvolnila celou bránu. Prostor za ní byl jasně ozářen. V tomto světle se odráželo pět nebo šest obrovitých stínů, ale pohybovaly se jen pomalu kupředu.

„To jsou strážci!" zvolal M-75 vyděšeně a sklonil se, aby skočil zpět. Proklouzl úzkou dírou a nepřestával přitom volat o pomoc.

„Pryč odtud!“ vykřikl L-3 a chytil psychologa za paži. „Nač Ještě čekáš? Jestli nás dostanou...“

„Oni vědí, že tu jsme,“ odpověděl neuvěřitelně klidné P-5. Najednou neměl strach. Palcem odsunul pojistku zbraně. „Jen ať vidí, že jejich Čas uplynul. Aspoň jednoho z nich dostaneme.“

Doktor váhal. Nechtěl utéct a nechat přítele osudu. Ale na druhou stranu přece jen lpěl na Životě, přestože byl bezútešný a nesmyslný.

„Aspoň bychom se měli pokusit zabezpečit si únikovou cestu,“ navrhl rychle. „Střílejme od otvoru, abychom pak mohli rychle zmizet.“

„Dobrá - ale rychle.“

Psycholog se naposledy podíval na spící dívku a pak proklouzl za lékařem k obydleným prostorám lodi. Napjatě vyčkávali, co přijde. A přišlo...

Bylo to šest robotů- Kráčeli mezi dlouhými řadami skleněných rakví. Paže v loktech ohnuli do pravého úhlu. Neměli dlaně, nýbrž zákeřně se třpytící čočky smrtících energetických paprskometu; Byli téměř tři metry vysocí, skuteční obři. Strážci v obydlené části lodi neměřili víc než dva metry. Rozdíl byl zřejmý.

Dokonce uměli mluvit. Tvrdý kovový hlas najednou zvolal:

„Zůstaňte, kde jste! Nepokoušejte se uniknout!“ P-5 jako by se probudil ze sna. Ruce se mu mírně třáslly,

když pozvedl zbraň a namířil na kovového protivníka. Lékař jeho příklad následoval.

„Když se zastavíte, budeme s vámi mluvit!“ odpověděl P-5 co nejhlasitěji.

Šest robotů se skutečně rázem zastavilo. Jeden udělal ještě další dva kroky a pak se také zastavil. „Ty nám nebudeš klást podmínky,“ duněl kovový hlas se strašlivým podtónem. „UŽ“

v této chvíli jste odsouzeni k smrti. Nikdo vám nezachrání životy. Proč jste přišli?"

„Nedokážeš to uhádnout?" zeptal se posměšně P-5, přestože měl husí kůži. Ještě nikdy se neocitl tak blízko smrti jako v této chvíli. „Co je s těmi spáči ve skleněných rakvích? Kdo je to? .Co je vaším úkolem?"

Robot chvíli mlčel a pak odpověděl: „Možná to tobě a tvému příteli povím, ale teprve pak, až vás od smrti budou dělit jen vteřiny. Pojďte sem a neprchejte. Víme, že váš třetí druh unikl, ale toho dostihne zákon velitele lodi."

„Ani hnout!" rozkázal P-5, když se roboti pokoušeli znovu vykročit. „Proč nepronásledujete našeho uprchlého přítele?"

„Nikdy nesmíme opustit zakázanou sekci," odpověděl robot. Nesměl lhát, o to se jeho konstruktéři postarali. Bylo to opatření, které se nyní obracelo proti-nim samotným. „Tak půjdete teď k nám, nebo si pro vás máme dojít?"

„Ještě jste nám neodpověděli na otázky!"

„Už jsem řekl, že na ně odpovíme později."

L-3 chraptavě zašeptal P-5: „Nemůžeš se s nimi dohadovat. Řídí se svými rozkazy a změnil názor, teprve až budou přeprogramováni. Trochu tomu rozumím..."

„Tak dostanou lekci," ušklíbl se P-5. „Do toho. Pokušíme se aspoň dva z nich zneškodnit. Potom rychle pryč odtud. Nesmějí nás pronásledovat."

Aniž by dál čekali, zmáčkli spouště svých zbraní.

Šest robotů stálo zády ke světlu, a proto byli dobře vidět. Zářivý energetický paprsek z psychologovy zbraně zasáhl mluvčího robotů přímo do prsou a syčivě se zažral do ledového kovu. Ještě než mohl zahájit palbu také lékař, došlo k malé detonaci, která vůdce skupiny robotů doslova roztrhla. Obr se zřítíl k zemi a způsobil takový rámus, až se oba muži báli, aby jej nebylo slyšet po celé lodi.

Psycholog si vzal na mušku dalšího robota.

Tři z nich byli zneškodněni dřív, než stačili zahájit palbu. L-3 najednou pocítil bolest v levém boku a zděšeně přihlížel, jak mu začínají hořet Šaty. Sklonil se a proklouzl dírou zpátky do generátorového prostoru. Ať si P-5 dělá co chce.

Ale psycholog byl dostatečně chytrý, aby pochopil. Že proti třem protivníkům nic nezmůže. Následoval doktora a pomohl mu vsadit vypálený kus stěny zpátky do díry.

Teprve nyní si všimli M-75, který seděl za generátorovým blokem, třásl se a plakal strachy. Nezlobili se na něj. Málem se jim vedlo stejně.

„Pomoz nám, M-75! Zavař stěnu!"

O deset minut později už byli na zpáteční cestě do svých kajut. Několikrát se setkali se spolupracovníky, kteří se na ně tázavě zadívali, ale nikdo se na nic neptal.

Ještě než se rozloučili, řekl P-5 k M-75: „Za dva dny se u mě budeš hlásit kvůli vyšetření. Přijď okamžitě po začátku směny. A ještě něco: nikomu ani slovo! Pokud jen hlesneš, docela určitě zemřeš!"

^ A ^

Dveře se otevřely a do nejsvětější .svatyně lodi - do velínu -vešla trojice mužů.

Velitel seděl za stolem a vzhlédl k nim. Když podle označení na jejich prsou poznal, že se jedná o ohlášené osoby, kývl na dva strážné, kteří je sem přivedli.

Kolosy se mlčky obrátily a zmizely.

Dveře se zavřely.

Dlouhé vteřiny ubíhaly v napjatém mlčení a pak se atmosféra uvolnila. Velitel se přívětivě usmál a ukázal na tři křesla. „Posaďte se, prosím, pánové. Jste jediné osoby, které požádaly o rozhovor. Jsem velice zvědav, co vás ke mně přivádí - hlavně pokud jde o M-75."

Bylo vskutku neobvyklé, aby obyčejný dělník požádal o rozmluvu s velitelem. , Trojice si za svého mluvčího zvolila P-5 a ten také hned řekl:

„Než vám sdělíme skutečný důvod naší návštěvy, máme několik otázek. Pokud nám odpovíte podle pravdy, je možné, že si s vámi promluvíme otevřeně.“

Velitel se ani nehnul. Albínské oči mu sice úžasem vystupovaly z důlků, ale ničím jiným neprozrazoval hnutí mysli, související s neuvěřitelnými požadavky trojice.

„Ptejte se, P-5.“

Nyní se divil psycholog.

„Mé otázky se týkají nejvšednějších záležitostí našeho života, veliteli. Nekladu je jenom já, kladou si je tisíce našich lidí, narozených na této lodi. Všechny se dají shrnout v jednu jedinou: proč vlastně žijeme, veliteli?“

Bělovlasý vládce nad životem a smrtí se zadíval psychologovi do očí. Ruce se mu zachvěly. To bylo dobré znamení.

„Proč žijeme? Velice zvláštní otázka, P-5, když dovolíte. Ale vaše povolání omlouvá vaši zvědavost... Jen by mě zajímalo, proč si tuto otázku klade i M-75...“

„Neuhýbejte s odpovědí, veliteli!“ naléhal psycholog.

Ted' už se velitel zatvářil naprosto zaskočeně. Podle platných zákonů byl absolutním vládcem na lodi. Jedno jeho slovo stačilo a rázem by byly vykonány ty nejtvrďší tresty. A trestalo se za mnohem nevinnější přestupky, než byl tenhle! To byla ryzí vzpoura!

„Tak dobrá, P-5, dostanete svou odpověď. Každý z nás žije proto, aby jednoho dne obětoval svůj život v zájmu společenství. Rozpad těl v konvertorech dodává energii lodi. Živí musejí jíst, pít a dýchat, generátory musejí pracovat a kurz lodi musí být udržován.“

„Ale proč? Pro koho, když všichni zemřeme?“

Ale velitel odpověděl něco jiného: „Každý z nás, kdo jen

pomyslí na svůj vlastní, malý a bezvýznamný život, vykonává zločin proti našemu společenství. Jednotlivec není nic. Kdo se nepodřídí, musí svou energii odevzdat dřív, než mu náleží.

Nikdo z nás nežije bezvýznamně. My všichni sloužíme vyššímu cíli."

„Jaký je to cíl?" .

„Cílení jednotlivce je skončit v konvertoru. Cíl našeho národa je neznámý."

„Přišel jsem, abych právě tohle zjistil."

Velitel si P-5 dlouze prohlížel a pak přikývl. „I kdybych chtěl, v tomhle vám nepomohu. Konečný cíl neznám ani já. Plním úkol, který mi osud přisoudil - víc toho neudělám. Zanedlouho tu bude sedět můj následník. Nevím, zda bude mít tu trpělivost naslouchat vám jako já."

Psycholog vycítil, že rozmluva dospěla do kritického stadia. Teď by měli vyložit karty na stůl. . -

„Až vás následník převezme tento úřad, vy sám zemřete. Očekáváte tento okamžik s radostí a zadostiučiněním, veliteli?"

Odpověď přišla až za minutu.

„K této události se stavím chladně a nezáživně. Když jsem před generací přijal úkol, už jsem své určení znal. Sám jsem odvedl svého předchůdce do konvertoru. Budu na tom stejně. Nasel jsem si v sektoru potomků nejinteligentnějšího chlapce, udělal z něj D-1, a tím také svého následníka. On mě za to za odměnu zabije, jakmile ode mne dostane znamení."

„Vy snad chcete zemřít? Nemáte snahu oddálit okamžik smrti?"

„Jsem na tom stejně jako vy," odpověděl velitel. „Když jste se rozhodli položit mi tyto otázky, jistě jste věděli, že se nedožijete dalšího dne. Nebo snad myslíte, že ano?"

„My tomu dokonce věříme, veliteli. My budeme žít déle, než se rozhodnete poslat nás do konvertoru. Budeme žít tak dlou-

ho, dokud o okamžiku naší smrti nerozhodne sama příroda. Užijeme si života až do přirozeného konce!"

Velitel vážně zavrtěl hlavou.

„Ne, to tedy ne! Požadujete úplný nesmysl! Zestárlí byste a byli byste společenství jen na obtíž. Nikdo z nás nesmí zemřít přirozenou smrtí, protože to by znamenalo zánik naší civilizace. To nám říká jasný rozum: bylo by příliš mnoho dětí, mnoho lidí a málo místa."

„Příroda sama rozhoduje. Jak se vůbec můžete opovážovat rozhodovat o délce našich životů, veliteli?"

„Délka Života se řídí podle fyzikálních potřeb našeho světa. Nikdy se nesmí narodit příliš mnoho dětí a nikdy nesmí žít příliš mnoho lidí najednou. Náš osud určuje rovnováha." ,

„Příšerný a nespravedlivý osud, veliteli! Přišli jsme, abychom přivodili radikální změny. Nechceme tomu déle nečinně přihlížet. Je mi jedno, kdo stanovil ty vaše zákony, ale proklínám ho jménem všech mučených a zneužívaných generací!"

Velitel zbledl a ruce se mu roztřáslly.

„Zakazuji vám mluvit!" zvolal zlostně, ale psycholog se nenechal zastrašit.

„Vy mi nebudete nic zakazovat, veliteli. My tři víme, že zemřeme, když se před vámi skloníme. Proto musíme nastolit nové a lepší zákony a pořádky. A vy nám s tím pomůžete. Jako dík obdržíte prodloužení svého života až do přirozené smrti. To je náš návrh. Můžete ho odmítnout, jestli k tomu máte odvahu a jste dostatečně Šílený."

Velitelova ruka se zvedla a blížila se k tlačítkům. Psycholog se usmál, když to viděl.

„Nebudu vám bránit, klidně si zavolejte strážu, čím dříve přijdou, tím rychleji se lidé na palubě dozvědí, co se stalo. Věřte mi, že nebudou nečinně přihlížet, jak nás vraždíte. Pokud však nevyhlásíte poplach, budeme mít ještě čas si pořá-

ně a v klidu promluvit...," řekl psycholog a vytáhl z kapsy paprskomet. „Kromě toho jsme ozbrojeni."

Velitel zíral na zbraň. Ruka mu zaváhala a pak ji vrátil na původní místo.

Psycholog se usmál.

„Dobral přikývl přátelsky. „Vidím, že jste rozumný. Takže můžeme mluvit otevřeně."

„Neoddávejte se žádným iluzím, P-5," varoval ho velitel. „Váhám jenom proto, abych zabránil krveprolití. To by nepříjemně narušilo stávající pořádky. Tajemstvím našeho přežití je spravedlivá rovnováha..."

„Spravedlivá? Prozradte nám, kdo tuto spravedlnost nastolil?"

„Nemáte právo se tak ptát!"

„Právo možná ne, ale moc ano!" poznamenal hrozivě psycholog a zvedl zbraň: „Klidně vás můžu zabít."

Velitel se chladně pousmál. „Můj život končí za pár dní. Stejně zemřu. Nemám strach ze smrti, tím mě nezastrašíte. Ne-donutíte mě prozradit tajemství, která udržují naši civilizaci."

„Řekněte mi jednu věc, veliteli; Je to výhradně jenom velitel, kdo je oprávněn znát tajemství?"

„Tak je to," přikývl K-1.

„Výborně!" odpověděl P-5. „Než tedy zemřete, musíte svého následníka zasvětit. Stávající řád by zanikl, kdyby se to nestalo. Pokud vás zabiju, tajemství zemře s vámi. Je to tak?"

Velitel pochopil chybu, kterou právě udělal. „Vy se neodvážíte..."

„Ale ano, odvážíme! Zabijeme vás a váš následník nikdy nedostane příležitost zjistit pravdu. I kdybychom pak zemřeli i my, stál by na vašem místě zcela bezradný. Domyslete si následky."

Velitel chvíli přemýšlel a potom řekl: „Vyhrál jste, P-5. Nevidím východisko. Pokud tedy poruším zákony a řeknu vám,

co smím povědět pouze následujícímu veliteli, posloužím tím lidu i úkolu." Vstal a pyšně se postavil před spiklence. „Ale dlouho s tím vědomím žít nebudete."

„To už nechtě na nás," odpověděl P-5. „Mluvte!"

„Ne, mluvit mnoho nebudu, ale něco vám předvedu," ukázal kapitán na další dveře ve stěně. „Pojďte se mnou."

Psycholog očekával past, ale pak pochopil, že nemají jinou možnost, než veliteli důvěřovat.

Následovali velitele a vstoupili do malé místnosti. Z té vedly další dveře, ale nebyly to obyčejné dveře, nýbrž skutečné monstrum z kovu s elektronickými zámkami a nejrůznějšími zábranami a závory, které umožnily vstup pouze zasvěcenci. Velitel na tyto dveře ukázal: „Za nimi odpočívá tajemství naší existence. Dovnitř smí vstoupit pouze velitel, každý jiný musí zemřít. Nemohu tento zákon změnit. Strážci by vykonali rozsudek."

„A jak by se strážci dozvěděli, co se tu stalo? Nejsou to přece bytosti z masa a krve, nýbrž stroje, postavené našimi předky. Proč bychom se měli sklánět před jejich vůlí?" odporoval P-5. „Nejsou snad stroje vytvořeny k tomu, aby sloužily Člověku? Proč je tomu naopak?"

Velitel neodpověděl. Kráčel dál a zastavil se přede dveřmi. Mlčky se pustil do práce. Poprvé se ozval L-3.

„Můj přítel P-5 zapomněl říct, že vás okamžitě zastřelíme, pokud za dveřmi Číhá zrada. Tyhle zbraně jsou smrtící, sebral jsem je jednomu strážci."

Velitel se na chvíli zarazil. Tvářil se vyděšeně. „Strážci? A on si to nechal líbit?"

„Co mu zbývalo. Ještě předtím jsem ho zneškodnil. Uvnitř vypadá jako hromada šrotu."

„Strážce..."

„Dají se snadno přelstít, veliteli," uklidňoval ho lékař. „Na

této lodi brzy žádní strážci nebudou a opět začne vládnout člověk/'
Velitel už neváhal. Udělal několik rozhodných pohybů, otočil kolem,
vypnul elektronické zábrany a otevřel dveře.

Trojice mužů ho následovala se zbraněmi v rukou.

Vstoupili do místnosti.

Byla úplně prázdná. Všechny stěny až na jednu byly holé.

Ale na této jedné stěně se nacházel veliký monitor. Na něm spatřili tvář
starého, bělovlasého muže. Pak začal mluvit...

^ _*_ ^

Strojník 4 už dva dny neviděl lékaře. Zázračný léčivý prostředek, po
jehož požití se tak nádherně snilo, mu mezitím došel. Pokud Jej brzy
nedostane, zešílí z toho.

Ohlásil se na ošetřovně jako nemocný, ale L-3 byl nahrazen jiným
lékařem. Alespoň docílil toho, že měl volný den. Ale .mnoho radosti mu
to nepřineslo, protože si tím zajistil zvědavé pohledy svého kolegy S-7,
který měl také volno. „Vážně nevypadáš moc dobře, S-4. Co ti chybí?"

„Něco ano," zavrčel závislý strojník. „Především, že nemám klid."

„No tak mluv přece. Bydlíme spolu, třeba ti nějak pomůžu."

S-4 neměl na vybranou. Ještě chvíli přemýšlel a pak řekl:

„Společně s lékařem 3 jsem vylákal jednoho strážce a zneškodnili jsme
ho. Vymontovali jsme mu zbraně a sebrali mu je, L-3 mi pak dal
uklidňující prostředek, na který jsem přivykl. Už bez něj nemůžu být.
Ale o L-3 už dva dny nikdo nic neví."

S-7 vytušil, co se za tímto krátkým líčením skrývá. Nejenom on, ale i
ostatní muži byli se stávajícími pořádky na lodi nespokojeni a měli sto
chutí svrhnout vládu robotů i velitele. Čistě náhodou se S-4 zeptal a
zjistil zajímavé věci.

„Copak se dá strážce tak lehko přemoci?“
„Není to těžké. Jejich konstruktéři nezapomněli zabudovat bezpečnostní pojistku. V zátylku mají nenápadný šroubek. Stačí jím pootočit a strážce je deaktivován. V případě nouze postačí i tvrdá rána do zátylku. Přestože mají nebezpečné energetické zbraně, jsou potom bezradní.“

„Takže kdybychom chtěli, mohli bychom takhle vyřadit z provozu všechny strážce?“

„To by přece bylo bláznovství.“

„Opravdu, S-4?“

„No a co bychom dělali? Vždyť jsme si přece zvykli. Děláme přece totéž, co všichni před námi.“

„Sám tomu nevěříš,“ odsekl S-7. „Musíme ze všeho nejdříve najít L-3...“

„Ale jak to chceš udělat?“

„Přejdeme zkrátka k činům! Až začne následující pracovní směna, začneme vyřazovat strážce z provozu. Dokud nás nikdo neodhalí, bude to dobré. A jakmile by se to mělo provalit, připojí se k nám další muži. Ve skutečnosti tady není vůbec nikdo spokojen se svým životem. Dokud nám někdo aspoň neprozradí, k jakému cíli cestujeme.“

Ale ještě než stačil vstát ze židle, zabzučel v kajutě Interkom a ozval se zřetelný, záměrně deformovaný hlas: „S-4! Ohlaste se!“

S-7 se podíval na kamaráda a pak přikývla

„Tady S-4,“ ohlásil se strojník.

„Jste ve své kajutě sám?“

„Ano, jsem docela sám. Kdo mluví?“

Hlas se změnil a najednou připadal oběma mužům velice známý.
„Dobře poslouchajte, S-4! Vezměte si náradí a přijdete okamžitě do centrálního sektoru, do velína. Jste očekáván.“

„Lékař3?“

„Ano, jsem to já. A teď si pospěšte!“

„Nevypínat!“ zvolal zoufale S-4. „Ještě mě slyšíte?“
„Ano,“
„Smím si s sebou vzít přítele S-7?“
Krátká pauza.
Pak L-3 řekl: „Dobrá.“
„Ale kdyby se někdo ptal...“
„Velitel vám dává rozkaz - to řekněte každému, kdo vás zdrží.
Rozuměl jste? Cestou se zastavte na lékařském oddělení a vyzvedněte si
balíček na vaše jméno. Je v něm váš lék.“
„Velitel...?“ zamumlal S-4, ale lékař už vypnul spojem. Podíval se na
S-7. „Co se to jen stalo? Ty tomu rozumíš?“ . S-7 přikývl, „Ano,
myslím, že rozumím. Konečně někdo našel odvahu dát té naší podivné
existenci zase nějaký smysl. Pospěšme si, S-4. Musíme mu pomoci.“

^ ^ ^

Ta tvář se na ně dívala.

Patřila starému muži. Velitel se před ní skláněl. On, neomezený vládce
nad životem a smrtí celého národa, se skláněl před obyčejným obrazem.

Nebo to snad nebyl obraz?

Ne, nebyl, protože tvář se nyní pohnula. Ústa začala mluvit. Ze
skrytého reproduktoru se ozval příjemný a nikoli nesympatický hlas.
„Otevřel jsi dveře, veliteli, a přivedl jsi tři muže. Co to má znamenat?
Očekával jsem. Že přijdeš se svým následníkem. Co tady chtějí tihle tři
muži?“

Velitel se opět uklonil. Byl bledý a vypadal špatně. Strach z
neznámého na monitoru musel být veliký. „Přinutili mě, pane. Kdybych
je nevzal s sebou, zabili by mě, aniž by můj následník mohl být
zasvěcen do tajemství. Náš lid by byl bez vůdce.“

Tvář prozrazovala zlobu. „Zklamal jsi, veliteli! Smrt je pro

tebe mírným trestem, protože bys jí stejně propadl." Nastala krátká přestávka, během níž se tvář vrátila do původní bez-výrazné podoby. Potom hlas pokračoval. „Co po mně chcete a kdo jste?"

Psycholog jen s námahou odpovídal muži, který byl kdesi v dálkách a vládl dokonce i veliteli: „Přišli jsme, abychom se dozvěděli pravdu. Kdo jste a kde se před námi skrýváte?"

Tvář jeho slova registrovala. Klidně a věcně odpověděla:

„Kladeš neuvěřitelné otázky a odporuješ zákonům. Tímto tě odsuzuji k smrti do konvertoru. Veliteli, postarej se o provedení rozkazu a přivolej popravčí Četu. Rozsudek nechť je vykonán okamžitě."

P-5 se zasmušile usmál a namířil na velitele. „No dobře, velký mistře," řekl chladně. „Takže před tvýma očima zabiju velitele. Uvidíme, co se pak stane."

Položil ukazováček na spoušť.

„Co chceš?" zeptal se reproduktor, zatímco se rty neznámého odpovídajícím způsobem pohybovaly. Zdálo se, že se neuvěřitelně rychle vypořádá s každou situací.

„Jak zní tajemství, které se smí dozvědět vždy pouze jenom Jeden živý?"

Chvíli se nedělo nic a pak následovala odpověď. „Říkáš sám, že tajemství nesmí znát víc než jenom jeden smrtelník. Jakmile by je znalo více lidí, museli by všichni zemřít. Chceš zemřít?"

„To nech laskavě na mne, mistře," odpověděl posměšně P-5. „A raději mi odpověz!"

„Jak chceš. Jsem ztělesněním vůle tvých předků a tuto vůli předávám veliteli. Ten není ničím jiným než prostředníkem mezi mrtvými a živými. Jeho úkolem je udržovat pořádek a volit následníka. Pak umírá - a s ním odchází i tajemství. A to je vše." .

P-5 přikývl. „To je všechno? A co strážní? Proč hlídají lidi?"

„Dostali to ode mne za úkol!"

„Takže vlastně jednájí na rozkaz našich předků. Něco ti povím: Předci, kteří používají k prosazení své vůle stroje, za nic nestáli. Zapomeneme na ne a vytvoříme si své vlastní zákony! Vyloučíme ze zákonů násilnou smrt. Budeme si vládnout sami a postaráme se, aby se všechny stroje staly opět tím, k čemu byly původně stvořeny ~ k tomu, aby sloužily lidem!"

Tvář se měnila vztekem. Zloba, nenávisť, zklamání a strašlivý hněv zdeformovaly rysy neznámého.

Ale pak, když znovu promluvil, mluvil stejně chladně jako předtím a tvářil se stejně bezvýrazně.

„Podceňujete hodnotu strojů a jejich počítačových prostředků. Stroje a počítače nejenom nahrazují člověka, nýbrž jsou mu i nadřazeny. Předci to věděli, a proto vytvořili strážce. Přičít se jejich vůli znamená konec civilizace."

„Tak ať klidně skončí!" zvolal P-5 zlostně, odhodlán ke všemu. „Nestála by za nic, kdyby se nebránila."

„Pokusili se o to už jiní před tebou, a všichni zemřeli v konvertoru."

„No jo, konvertor! Zase jenom stroj! Bude to radost, naházet tam jednoho dne všechny roboty. To nám dá energii pro bezpočet generací dopředu."

Neznámý se opět zašklebil. Jeho červené oči se ďábelsky leskly. „Zemřeš, vzbouřence! Veliteli, zavolej strážce!"

Velitel zbledl jako stěna. „On mě zabije, pane! Kdo zasvětil mého následníka?"

„Udělám to já, zbabělce. Zemři jako muž, když to musí být! Ale ještě předtím vykoněj svou povinnost a vyhlas poplach!"

P-5 držel zbraň. Jeho ruka se třásla. „Udělejte jeden jediný krok, veliteli, a jste mrtví! Jak chcete přivolat komando smrti?"

I přes svou zoufalou situaci se velitel trochu pousmál. „Tomu stejně nezabráníte, psychologu. Podívejte se na tuhle krabičku v mé dlani." Zvedl dva prsty a ukázal drobný před-

met, který předtím musel schovávat v hrsti. „I kdybych v této chvíli zemřel, strážci se objeví za několik minut. Jakmile mé ruce pustí tuto krabičku, budou vyslány signály, které je přivolají. Takže klidně střilejte, psychologu.“

Psycholog však nechtěl nikoho zabít. Místo toho se pustil do vysvětlování. Snažil se velitele přesvědčit, aby dostal rozum a zachoval se jako Člověk, ne jako sluha nějakého stroje. Psychologova setba vzešla. Velitel se musel celý život vypořádávat se svým vlastním násilným koncem, protože znamenal předpoklad života. Nyní najednou dostal šanci žít dál. Žít tak dlouho, dokud nebude natolik starý, aby směl zemřít přirozenou smrtí. Nemohl se podívat na tvář na velké obrazovce, když řekl: „Ručíte mi za můj život, když nezavolám strážce?“

Psycholog si oddechl. Boj byl rozhodnut.

„Dáváme naše slovo,“ přikývl a sklonil hlavě zbraně. Ukázal na dveře. „Pojďme do velínu. Není nutné, abychom své další kroky konzultovali v přítomnosti toho fantoma,“ obrátil se k obrazu na stěně. „Dáme ti o výsledku našeho jednání vědět. Do té doby měj trpělivost.“

„Naposledy, veliteli - vyhlas poplach!“

P-5 vzal velitele pod paží a vedl ho z místnosti. L-3 a M-75 je mlčky následovali. Tvář z monitoru na ně pořád dokola hulákala, aby velitel vyhlásil poplach.

Pak hlas ztichl-

P-5 si oddechl. „Je dobře, veliteli, že jste se včas rozhodl. Jste čestný a charakterní muž.“

. Velitel přikývl, ukazováčkem zamáčkl nepatrný knoflík na malé krabičce a opatrně ji položil na stůl. Pak si oddechl i on a posadil se na židli. Pokývl trojici mužů.

„Posad'te se. Budu s vámi mluvit otevřeně. Dovolte, abych to vzal od začátku. Byl jsem ještě velice mlád, když mě tenkrát velitel povolal, aby mě zasvětil do svých povinností.“

Odvedl jsem ho ke konvertoru, jak bylo mou povinností, a nastoupil jsem svůj úřad. Od té doby jsem velice osamělý. Nebyla mi dopřána ani roční dovolená jako vám a nemám žádné potomky. Jedinou změnu v mém životě představují každodenní konference, určování kandidátů smrti a rozkazy mistra."

„Kdo je ten mistr. K" l?" zeptal se psycholog. „Máte tušení, kde žije a ve které Části lodi se skrývá?"

Velitel zavrtěl hlavou. „Bohužel ne. Obrazovka je jediným kontaktem s ním."

„Jak na vás mohl mít takový vliv?"

„To se dá lehko vysvětlit, P-5. Každodenní dril, každodenní hrozby, každodenní tresty, kdybych neposlechl. Pořád zdůrazňoval, že jenom naplňuje vůli našich předků, že naše životy slouží našemu lidu, dokud loď nedoletí k cíli. Nikdy jsem se nedozvěděl, jaký je to cíl. Nikdy jsem mistra nepotkal osobně, ale jeho nadživotní obraz v sobě ukrývá takovou sugestivní sílu, že není možné vyhnout se jeho vlivu. Kromě toho " kdo by měl odvahu zlomit tisícileté tradice?"

„My!" chladně odpověděl P-5 a zasmušile přikývl. „Chápu vás, ale otevřeně říkám, že mi na tom obraze něco vadilo. Nevím, co to je, ale nepřipadá mi dostatečně živý. Tak tam je určitý rozdíl mezi hlasem a obrazem, jako by přenos nefungoval dokonale. Nevím, jestli se vyjadřuji přesně?"

„Vím, co myslíš," řekl lékař. „Mám stejný dojem. Co ty, M-75?"

„Dávám vám za pravdu. Bohužel nejsem odborník na elektroniku, ale .muži z mechanického oddělení by nám mohli dát odpověď."

Tak se stalo, že byli přivoláni mechanici a strojníci, a spiknutí proti starým tradicím, nazvané „Boj proti smrti v konvertoru" bylo odstartováno.

^ X ^

Technik 39 se díval do otvoru skluzavky, na jejímž dně svítilo světlo, a nevěřil osudu, že by právě on měl být jednou z posledních obětí konvertoru.

Za ním stáli roboti komanda smrti a pobízeli ho.

„Tak už tam strč hlavu, T-39!“

T-39.však váhal. Nechtělo se mu zemřít, zvláště ne nyní, když se po palubách šuškal, že se všechno změní...Ale pak ho jeden z robotů popadl a strčil do otvoru.

Víko za T-39 zapadlo. Nezadržitelně klouzal dolů do útrob reaktoru. Ale něco tu nehrálo... Spolu se světlem se mělo blížit i nesnesitelné horko, jenže T-39 nic takového necítil...

_ ^ ^ ^

Velitel Wilmar Lund se vyděsil, když těsně vedle něj materializoval myšob Gucky. Pohrozil mu ukazováčkem, ale myšob hned vyhrkl: „Zachytil jsem volání o pomoc, veliteli! Nějaký člověk se nachází v ohrožení života!“

Lund na Guckyho vytřeštil oči a pak se rozesmál.

„Ale to je přece nesmysl, malý příteli! Kdo by na palubě ARCTICU mohl být v nebezpečí? Kde a proč? A jak?“

„Tady nejde o vaši loď, kapitáne!“ přerušil ho Gucky. „Volání o pomoc přichází z jiné lodi.“

Lund zavrtěl hlavou a pohlédl na panoramatickou obrazovku. „V okruhu 0,2 světelných let žádná jiná loď něm. Takže asi...“

„Takže se asi pletu?“ vyhrkl Gucky. „Vyloučeno! Volání bylo velmi silné! Neznámý stál přímo před branami smrti! Velmi by mě to zajímalo! Ten muž myslel na konvertor a na roboty!“

„Kromě toho v tomto sektoru Mléčné dráhy neexistuje žádná obydlená planeta,“ odporoval kapitán lodi. „Takže to asi bude loď. Hm, možná máš pravdu, Gucky. Třeba to jsou Arkoni-dané.“

Gucky se pomalu otáčel. „Směr dokážu určit, ale ne vzdálenost... Měli bychom tu loď najít."

Lund mezitím vydal instrukce: „Pokud ses nezmýlil, brzy jí najdeme. Jsi si však skutečně jist, že si z posádky ARCTICU někdo nevystřelil?"

„Směr je to tenhle," ukázal před sebe Gucky. „Tam už je jenom stěna a volej vesmír. Že by někdo z posádky vylezl na povrch lodi?"

Lund pochopil, že o Guckyho výpovědi nemusí pochybovat. Spojil se se zaměřovači a dostal informaci: „Neznámý objekt přímo před námi. Vzdálenost 1,57 světelných let. Velikost a tvar; zhruba půldruhého kilometru, koule. Materiál:

známé i neznámé slitiny, plastik. Domníváme se, že jde o..."

„Jistě!" zapištěl Gucky. „Bojová loď Arkonidanů. Myslel jsem si to. Někdo potřebuje pomoc. Já se o to postarám... Musíme k nim transítovat. Co nejbliž..."

^ A ^

Sotva se k neznámé lodi přiblížili, velitel Lund začal vysílat signály, ale nedostával žádnou odpověď. Cizí křižník dál neochvějně plul pořád stejným směrem.

Lund přimhouřil oči a zeptal se Guckyho: „Jaký to na nás zkoušejí trik, netušíš?"

Myšob se. už celou dobu snažil uhodnout myšlenky mužstva protějščí lodi, ale nebylo to tak prosté, jak si myslel. Zachycoval tisíce nejrůznějších impulsů.

„Je tam vzrušená nálada, jako při poplachu," zamumlal. „Ale s námi to nemá nic společného. Kdybych tak věděl..."

Znovu se ponořil do soustředěné koncentrace. Po chvíli se napřímil.

„Skočím se tam podívat," řekl rozhodně. „Udržuj pořád stejnej kurz, kapitáne Lundě, abych se moh kdykoliv vrátit."

A kdyby se mi něco stalo...", zakřenil se, „udělej z ty hromady šrotu mračno plynu."

„Neboj se, my na tebe počkáme, Gucky. Nezdržuj se tam dlouho."
Gucky přikývl a zmizel.

-^ A,^

Než Gucky dematerializoval, soustředil se na místo, odkud telepaticky zachytil volání o pomoc. A potom do těch míst skočil. Celé to netrvalo déle než zlomek vteřiny.

Nejdříve ze všeho spatřil šestici robotů. To bylo dobré. Roboti jednak nelžou a pak - kdyby je v sebeobraně musel zneškodnit-byly to jenom stroje a ne lidé. •

Gucky neměl zbraň. Spoléhal na své parapsychické schopnosti.

Jeden z robotů právě zavíral jakýsi otvor. Muž, který volal o pomoc, byl pryč. To znamená v bezvědomí, anebo mrtvý.

„Co jste to s ním provedli?" vyhrkl Gucky univerzální řečí vesmíru, arkonidštinou.

Robot ihned odpověděl: „Speciální komando eliminovalo T-39.Kdo jsi?"

„Císař pupku Andromedina, ty šašku," odpověděl Gucky. „Co ten muž provedl, že musel zemřít?"

„Dospěl do stanoveného věku. Velitel přikázal jeho eliminaci."

Gucky si musel přiznat, že poměry na této lodi budou patrně poněkud neobvyklé, ale než stačil něco říct, robot ho varoval: „Vstup do této místnosti je zakázán!" Pak přistoupil k víku, otevřel je a řekl: „Strč sem hlavu!"

Gucky se bavil. Roboti jednali přesně podle nějakého stupidního naprogramování. Proto se rozhodl sehrát divadlo, aby se bavil ještě víc.

„Posílá mé velitel," řekl energicky. „Odvolal rozsudek smrti nad T-39."

Řekl to čistě jen tak a netušil, co tím způsobí. Ještě nikdy předtím nebyl žádný eliminační rozsudek zrušen, jednoduše proto, že to bylo nemožné. Znamenalo by to revoluci...

Čelní robot řekl: „T-39 už byl eliminován. Velitel jedná protizákonně. Ten případ vyšetříme. Nyní strč hlavu do otvoru."

Gucky ztrácel trpělivost.

„Ty pitomče! Jestli tady někdo bude strkat hlavu do díry, pak to budeš ty. No tak, podívej se, co se tam dole děje!"

Použil své telekinetické síly. Neviditelná moc ducha zvedla robota do výšky, strčila ho do díry a pak ho pustila. Ozvalo se drhnutí kovu o skluzavku, ale rychle se vzdalovalo a utichalo.

„Další pán na holení?" zeptal se Gucky. „Dneska je to zadarmo."

Zbraňové paže se zvedly jako na povel. Gucky pochopil, že musí zmizet. Vypařil se přesně ve chvíli, kdy se v místě, kde stál, začaly překřížovávat energetické paprsky zbraní.

^ A ^

Materializoval ve velké místnosti, kde živě diskutovalo několik mužů. Stáli nad rozebraným robotem arkonidského typu. Guckyho si nevšimli. Zůstal stát bez hnutí a tiše pozoroval, co se děje. Zdálo se, že jakýsi Strojník 4 se snaží ostatní muže přesvědčit, že na lodi vypukla vzpoura a že by se měli připojit. Zvláštní však přitom bylo, jak neustále zdůrazňoval, že se ke vzbouřencům přidal i kapitán lodí.

Co to mělo znamenat? Když šlo o vzpouru, pak přece vždycky o vzpouru mužstva proti kapitánovi?

Proti komu se tedy posádka postavila?

Gucky přemýšlel. Mel před očima obraz rozebraného robota... A pak uslyšel, jak S-4 říká: „...především je důležité,-aby

se strážci nedozvěděli, co se tu děje. Nesmějí ani vědět, že velitel je na naší straně. Teprve až budeme mít dost zbraní, můžeme se jim postavit čelem."

Gucky pochopil, že vpadl do zad lidem, kteří povstali proti robotům. Chtěl svou chybu napravit, proto před ně předstoupil a řekl; „Dobře den, přátelé! Přišel jsem vám na pomoc."

Muži se vyděsili, když ho spatřili a uslyšeli. Rázem zmlkli. Všichni se na něj zahleděli. Nikdo se nepokoušel převzít iniciativu. Gucky z jejich myšlenek vyčetl, že ho považují za mistrova vyslance. Zašklebil se a zavrtěl hlavou.

„Nebojte se, přicházím z jiný lodi. Pomůžu vám. Roboti už vědí, co plánujete. Budou jednat. Teď mi radši rychle vysvětlete, kdo jste. Předpokládám, že patříte k Impériu, že?"

Následné impulzy jasně prozrazovaly, že oslovení muži pojem Impérium vůbec neznají.

„Vy nejste Arkonidani?"

Nevěděli, že nějakí Arkonidané existují.

Tato věc byla čím dál bláznivější. Byli to Arkonidané, to každý poznal na první pohled...

„No tak, S-4, předstup a povídej..."

^ A ^

D-2 a S-7 byli u velitele a jeho nových přátel. Mezitím uplynuly celé dva dny, ale obraz mistra neztrácel nic ze své síly a výrazivosti. Neustále hrozil nejstrašlivějšími tresty, ale nic nepodnikal.

D-2 podával zprávu o tom, že správci jednotlivých oddělení byli informováni o situaci a že byli zasvěceni. Zatím nenašel nikoho, kdo by nebyl připravovanou změnou věcí nadšen.

S-7 měl také dobré zprávy ohledně postupného zneškodňování strážních robotů. Šlo to sice pomalu, protože roboti se mezi sebou uměli dorozumět, ale šlo to.

Sotva muži dokončili svá hlášení, zabzučel interkom. D-1 požadoval rozmluvu s velitelem.,

P-5 přikývl. „Myslím, že už mu musíme povědět pravdu. Jestli má rozum, stane se naším spojencem. Jestli ne, bude muset zemřít."

„Připravím komando smrti," ozval se K-1.

„Nejdříve musíme zjistit, jak se postaví k našim návrhům, veliteli," navrhol P-5. „Ať přijde."

O deset minut později vešel D-1 do velínu. Zastavil se mezi dveřmi a užasle si prohlížel přítomné. „Co to má znamenat? Chci mluvit s velitelem o samotě!"

P-5 mu ukázal na křeslo; „Posad'te se a dobré poslouvejte. Je jenom na vás samotném, zda budete v budoucnu vést klidný a šťastný život v bezpečí a svobodě, nebo zda si pro vás přijde komando smrti. Nepřerušujte mne a poslouvejte. Teprve pak se rozhodnete."

„Nechápu..."

„Hned pochopíte," utišoval ho P-5 a zahájil přednášku. Klidně a bez emocí líčil události.

„Dosavadní velitel přirozeně zůstane ve svém úřadu, dokud všechno nepřejde," uzavřel nakonec P-5, „ale vy budete dál jeho následníkem, pokud se k nám přidáte. Budete si proto muset ještě chvíli počkat, ale o to déle budete taky žít. Nikdo z nás neví, jak dlouho vlastně může žít. Třeba i po tři čtyři generace. L-3 vám rád vysvětlí případné teorie. Očekáváme vaše rozhodnutí."

D-1 naslouchal s rostoucím vzrušením. Několikrát přikývl, ale pak se zatvářil pochybovačně. Když P-5 skončil, řekl: „To je přece revoluce! Znamená konec všech tradic a bude velmi těžké začít myslet v jiných kolejích. Přiznávám, že se mnohé vaše názory shodují s mými, ale obávám se, že neznámí vládci naší lodi nebudou souhlasit. Jsme vůbec dostatečně silní, abychom se prosadili?"

„V to doufáme!" odvětil P-5. „Doufáme a věříme."

Velitel chtěl ještě něco dodat, když zabzučel interkom. Velitel se podíval ke dveřím: „Strážci se nikdy nehlásí. Proste vejdou a hotovo. Trvá deset vteřin, než přijdou. Rychle, do vedlejší místnosti! D-l, vy zůstaňte!"

Muži jednali bleskurychle.

Jakmile se dveře otevřely a vstupovali roboti, uvnitř už zůstal jen velitel a jeho nástupce. Přicházelo pět robotů. Kdyby jich bylo šest, velitel by věděl. Že jde o komando smrti, ale nemohl tušit, že jednoho z nich Gucky svrhl do konvertoru.

„Odkdy je veliteli povoleno odvolávat eliminace?" zeptal se první strážce. „Provinění proti zákonům Jsou neprodleně trestána. My proto..."

„Já jsem žádný takový rozkaz nevydal," přerušil ho velitel. „O koho mělo jít?"

„O T-39, který byl dnes odvelen k eliminaci."

„To je zcela vyloučeno. T-39 požádal o odsunutí eliminace, ale nepřistoupil jsem na to."

„Nevěříme ti," odvětil chladně robot. „Půjdeš s námi a budeš patřičně potrestán. Tvůj nástupce převezme úřad."

„Ještě není zasvěcen," odpověděl velitel.

Strážce zaváhal. Nesměl velitele zabít, pokud jeho zástupce nebyl zasvěcen. Přestávky využil P-5 a vyšel z vedlejší místnosti: „Velitel mluví pravdu, mohu to dosvědčit."

S-7 se nepozorovaně dostal do zad robotů a se šroubovákem v ruce je zbavoval svéprávnosti. U dvou robotů se mu to podařilo hned, ale ten třetí zpozorněl. Těžkopádně se otočil a namířil na S-7.

P-5 jednal bleskurychle.

Energetický paprskomet zasáhl strážce do hlavy a syčivě se zavrtal do počítačového mozku, aby o několik vteřin později zničil i čtvrtého robota.

Zanedlouho bylo po boji.

Sotva muži dokončili svá hlášení, zabzučel interkom. D-1 požadoval rozmluvu s velitelem.

P-5 přikývl. „Myslím, že už mu musíme povědět pravdu. Jestli má rozum, stane se naším spojencem. Jestli ne, bude muset zemřít."

„Připravím komando smrti," ozval se K-1.

„Nejdříve musíme zjistit, jak se postaví k našim návrhům, veliteli," navrhol P-5. „Ať přijde."

O deset minut později vešel D-1 do velínu. Zastavil se mezi dveřmi a užasle si prohlížel přítomné. „Co to má znamenat? Chci mluvit s velitelem o samotě!"

P-5 mu ukázal na křeslo: „Posad'te se a dobře poslouvejte. Je jenom na vás samotném, zda budete v budoucnu vést klidný a šťastný život v bezpečí a svobodě, nebo zda si pro vás přijde komando smrti. Nepřerušujte mne a poslouvejte. Teprve pak se rozhodnete."

„Nechápu..."

„Hned pochopíte," utišoval ho P-5 a zahájil přednášku. Klidně a bez emocí líčil události,

„Dosavadní velitel přirozeně zůstane ve svém úřadu, dokud všechno nepřejde," uzavřel nakonec P-5, „ale vy budete dál jeho následníkem, pokud se k nám přidáte. Budete si proto muset ještě chvíli počkat, ale o to déle budete taky žít. Nikdo z nás neví, jak dlouho vlastně může žít. Třeba i po tři čtyři generace. L-3 vám rád vysvětlí případné teorie. Očekáváme vaše rozhodnutí."

D-1 naslouchal s rostoucím vzrušením. Několikrát přikývl, ale pak se zatvářil pochybovačně. Když P-5 skončil, řekl: „To je přece revoluce! Znamená konec všech tradic a bude velmi těžké začít myslet v jiných kolejích. Přiznávám, že se mnohé vaše názory shodují s mými, ale obávám se, že neznámí vládci naší lodi nebudou souhlasit. Jsme vůbec dostatečně silní, abychom se prosadili?"

„V to doufáme!" odvětil P-5, „Doufáme a věříme."

Velitel chtěl ještě něco dodat, když zabzučel interkom. Velitel se podíval ke dveřím: „Strážci se nikdy nehlásí. Prostě vejdou a hotovo. Trvá deset vteřin, než přijdou. Rychle, do vedlejší místnosti! D-l, vy zůstaňte!"

Muži jednali bleskurychle.

Jakmile se dveře otevřely a vstupovali roboti, uvnitř už zůstal jen velitel a jeho nástupce. Přicházelo pět robotů. Kdyby jich bylo šest, velitel by věděl, že jde o komando smrti, ale nemohl tušit, že jednoho z nich Gucky svrhl do konvertoru.

„Odkdy je veliteli povoleno odvolávat eliminace?" zeptal se první strážce. „Provinění proti zákonům jsou neprodleně trestána. My proto..."

„Já jsem žádný takový rozkaz nevydal," přerušil ho velitel. „O koho mělo jít?"

„O T-39, který byl dnes odvelen k eliminaci."

„To je zcela vyloučeno. T-39 požádal o odsunutí eliminace, ale nepřistoupil jsem na to."

„Nevěříme ti," odvětil chladně robot. „Půjdeš s námi a budeš patřičně potrestán. Tvůj nástupce převezme úřad."

„Ještě není zasvěcen," odpověděl velitel.

Strážce zaváhal. Nesměl velitele zabít, pokud jeho zástupce nebyl zasvěcen. Přestávky využil P-5 a vyšel z vedlejší místnosti; „Velitel mluví pravdu, mohu to dosvědčit."

S-7 se nepozorovaně dostal do zad robotů a se šroubovákem v ruce je zbavoval svéprávnosti. U dvou robotů se mu to podařilo hned, ale ten třetí zpozorněl. Těžkopádně se otočil a namířil na S-7.

P-5 jednal bleskurychle,

Energetický paprskomet zasáhl strážce do hlavy a syčivě se zavrtal do počítačového mozku, aby o několik vteřin později zničil i čtvrtého robota.

Zanedlouho bylo po boji.

„Měl jste velké štěstí," řekl P-5, když schoval zbraň do kapsy. „Málem jste se stal obětí svého vlastního příkazu - nebo vlastně příkazu, který vydal mistr. Takže, D-1, rozhodl jste se?"

Důstojník přikývl. Byl velice bledý. „Stojím na vaší straně - ale mám přání. Rád bych viděl toho, komu říkáte mistr. Je to možné?"

„Dokonce na to máte právo," řekl velitel, „Pojďte."

Oba muži zmizeli ve vedlejší místnosti.

P-5 se za nimi díval. „Myslím, že už to nebude trvat dlouho. Roboti se každou chvíli musejí dozvědět, co plánujeme. Přejdeme k činům. Možná že je má mistr přece jen pod kontrolou. Tohle kdybychom věděli!"

L-3 přistoupil ke stěně a otevřel dveře zabudované skříně. „Máme dost zbraní, abychom se mohli ubránit jakémukoliv útoku robotů. Všichni správci sekcí jsou ozbrojeni. V dalším udržování našich záměrů v tajnosti už nevidím smysl. Vyhlaste mistrovi oficiálně válku."

Náhle se rozzářila jedna z obrazovek. Na té se objevil S-4 a vzrušeně říkal: „Hlásím se z laboratoří. Získali jsme neočekávaného spojence. Zničehonic se vynořil uprostřed mezi námi a tvrdí, že přišel z jiné lodi. Navíc nevypadá jako my..."

„Z jiné lodi?" překvapeně ho přerušil psycholog. „Co to má znamenat? Existují nějaké další lodi?"

„Vesmír je jích plný," vysvětloval S-4. „Ve vesmíru jsou obydlené světy a celé hvězdné říše. Ale bylo by příliš složité vysvětlovat to všechno jenom několika slovy. Cizinec vám to objasní, až bude po všem."

„Já nic nechápu... Vždyť jsme si žádné, cizí lodi nevšimli. Kde je? Jak se k nám cizinec dostal?"

„Poví vám to. Nebudte překvapení, až ho uvidíte. Už jsem vám řekl, že nevypadá jako my. Je menší, chlupatý, a mluví

P-5 najednou znejistěl. „Opatrně," řekl. „Možná že vůbec nepochází z jiné lodi. Na naší lodi je toho ještě hodně, o čem nic nevíme. V neznámých oblastech..."

Tvář S-4 najednou zmizela a pak se na obrazovce objevila jiná. Psycholog zmlkl, když ji spatřil. Vyjeveně zíral na šedé oči bytosti, jakou ještě v životě neviděl. V těch očích neviděl zlobu, nanejvýš jenom pobavenou zvědavost.

„Můžeš S-4 klidně věřit," řekl cizinec vysokým pištivým hlasem. „Ne, s tím mistrem nemám vůbec nic společného. Kdo je to vůbec?"

P-5 přimhouřil oči.

„Ty umíš číst myšlenky?" zeptal se vyděšeně.

„Jo," přiznal Gucky. „A umím toho ještě víc. Teď přijdu k vám a přivedu S-4. Nebude to trvat dlouho - nejvýš pět vteřin."

P-5 zalpal po dechu. Sektor laboratoří byl od velínu vzdálen dobře osm set metrů.

Ale Guckyho tvář už mezitím zmizela. Téměř zároveň se uprostřed velínu zjevil neobyčejný fenomén. Vzduch se zamihotal a před jejich očima se z něj vyloupily dvě postavy - S-4 a Gucky.

„Tak jsme tady," zapištěl myšob za zády psychologa, který pořád zíral na obrazovku. Teď se však otočil jako píchnutý tarantulí a zíral na oba vetřelce jako na duchy.

„U všech našich předků!" hlesl.

„Nech švy předky na pokoji," doporučil psychologovi Gucky a naslouchal ve směru k obytným kajutám: „Vedle jsou ještě dva muži, kdo je to?"

„Odkud to víš?"

„Už jsem přece říkal, že umím číst myšlenky," vysvětloval Gucky. „Aha, už vím. Je tam velitel a jeden mladý důstojník. Povídají si - ale poměrně nesmyslně. Jako by mluvili k někomu třetímu, kdo je neslyší a neodpovídá..."

P-5 se zotavil z překvapení. Jeho mozek začal opět normál-

ně pracovat. Pochopil, že malý cizinec opravdu umí Číst myšlenky. Snad to byla šance Jak odhalit neznámého, a proto hned vyhrkl: „Ti dva muži mluví s mistrem!“ Několika slovy myšobovi vyličil co se v místnosti děje. Pak rozhovor uzavřel. „Předci z pradávných Časů ovládají náš lid a řídí každého velitele. Dali nám zákony, podle kterých žijeme a umíráme. Oni sami snad žijí někde v neznámých oblastech této lodi a ukazují se nám jenom v postavě starého muže, kterému říkáme mistr.“ -

„Nějakej videofon," přikývl Gucky. „Musím se na něj podívat.“

Společně s P-5 a L-3 o několik vteřin později vstoupil do místnosti, ve které velitel a D-1 stáli před velkým monitorem, odkud na ně shlížela přísná mistrova tvář.

Gucky se okamžitě snažil zachytit myšlenkové impulzy mistra, ale nenašel jejich směr a nedokázal je odlišit. Obvykle mu taková práce netrvala déle než dvě minuty, ale nyní se soustředil na celých deset minut. Nakonec zavrtěl hlavou a spokojeně docupital pod obrazovku.

Mistr přerušil svou přednášku a po krátké pauze se zeptal:

„Kdo jsi?“

„Stejnou otázku jsem chtěl položit já tobě," zapištěl myšob. „Kde vězíš? Jsi tady na lodi?“

Když mistr odpověděl, Gucky se znovu mamě snažil zaměřit zdroj myšlenek.

„Jsem mistr, zmocněnec předků, kteří postavili a odstartovali tuto loď. Tajemství budou objasněna, až loď doletí ke svému cíli. Do té doby však požaduji poslušnost. Ale ty k nám nepatříš. Kdo jsi?“

, Gucky si už byl jist, ale potřeboval ještě poslední důkaz. „Tvé cíle jsou možná dobré, ale považuješ za správné, aby lodi byli řízeni stroji? Proč tady nikdo neví o původu této civilizace? Proč nikdo neví, že je Arkonidan?“

Mistr se zatvářil překvapeně, ale jeho hlas zněl bezvýrazně jako vždy. „Stroje jsou spolehlivější než Člověk! Ted' se zeptám já: co víš o Arkonidanech?"

Gucky přikývl. Tohle čekal. Aniž by se dál staral o mistrův obraz, jehož oči na něj strnule zíraly, obrátil se na napjatě čekající muže. „Myslím, že si vstup do této místnosti můžete v budoucnu odpustit. Klidně můžete mistra, který se vydává za zmocněnce předků, ignorovat. Dále se domnívám, že tenkrát, když byla tato loď odstartována, něco na palubě nevyšlo. Tohleto nebylo záměrem! No, však se to brzo dozvíme."

P-5 předstoupil a zastavil se před Guckym. „Samotná slova mistra ze světa neodstraní. Je tam nahoře na monitoru a může všechno vidět a slyšet."

„Máš pravdu," opáčil posměšně Gucky. „Proto taky do této místnosti už nikdy nevstoupíme. Přátelé, mistr je slepý a hluchý. Mimochodem, je taky němý."

Nikdo to nechápal, ale Gucky přesně věděl, co tvrdí. Zavřeli místnost a vrátili se do velínu. Tam se velitel zeptal: „A co teď?"

Psycholog ukázal na L-3. „Možná bychom se měli věnovat tajuplnému objevu v tajných prostorách lodi. Možná to nějak souvisí s mistrem. Spí tam naši předci."

Gucky psychologa požádal, aby mu to objasnil, a pak konstatoval, že se jeho domněnky naplňují. Ale pořád ještě zůstávala otevřená otázka, jaký smysl celý ten podnik měl, pokud/ vůbec kdy nějaký existoval.

„Myslím," řekl myšob, když P-5 skončil, „že se na to půjdu kouknout. A při té příležitosti odpojíme mistra."

„Odpojit mistra?" hlesl překvapeně S-7.

Gucky přikývl. „Pochopitelně! Nebo si snad umíte představit robota fungujícího bez energie?"

S vyceněnými hlodáky pak Gucky vychutnával úžas překva-

pěných mužů. Jedinou větou vyřešil velkou hádanku. Alespoň to tak vypadalo...

^ A ^

T-39 nepadal déle než vteřinu, ale tahle vteřina se pro něj změnila v nekonečnou věčnost. Každopádně měl dostatek příležitostí poznat svůj následující osud. Vypadal totiž docela jinak, než původně předpokládal.

Skluzavka nekončila v atomovém ohni reaktoru. Teplota totiž nestoupala, nýbrž naopak stále klesala. Během několika vteřin mu byla pořádná zima.

Technik dosud nevěděl, že jeho končetiny už zasáhl závan věčného mrazu, který se mu zakusoval do masa a rychle postupoval.

Když padal dolů do hlubiny, viděl pod sebou obrovitou halu, kde na něj čekali strážci. Stáli kolem hranaté nádrže z průhledného materiálu. Byla naplněna vodou, nad jejímž povrchem se vznášela mlha.

T-39 se ponořil do mlhy a pak do vody.

Ledový chlad, který způsobil, že jeho tělo okamžitě zmrzlo a syntetický oděv se rozložil, už vůbec nevnímal.

Strážci na tuto chvíli čekali.

, Těžkopádně se pohnuli směrem k okraji nádrže. Pomocí speciálních přístrojů vyzvedli technikovo tělo a zlehka je položili na hladinu.

Robotí jednali velmi opatrně. Věděli, že každá nepozornost by mohla ztuhlé tělo rozlomit.

Když byli hotovi, zakryli nádrž a postavili se k další prázdné nádobě. Čekali svou následující oběť, ale netušili, že právě zachytili poslední. Jejich čas končil.

^ A ^

P-5, L-3 a M-75 doprovázeli Guckyho, zatímco velitel zůstal s ostatními ve velínu, aby mohl v případě povstání robotů vyhlásit mužstvu poplach.

M-75 ukázal na stěnu. „Tady jsme prolomili otvor. Za ním stojí ty rakve. Ale jsou tam i strážní.“

Gucky spokojeně přikývl. „Ty se ale budou divit, řekl bych. Jste velmi dobře vyzbrojeni a i já se umím bránit.“

Překvapeně na něj pohlédli.

„Umím zahnat strážce telekinezí,“ přikývl Gucky a přihlížel, jak M-75 roztavuje kovovou desku. „Pomocí soustředěné myšlenky dokážu hýbat hmotou, aniž bych na ni sáhl. Už jsem vyřídil celé armády robotů.“

To bylo poněkud přehnané tvrzení, ale přece jenom pravdivé. Pomocí své telekinetické vlohы porazil už nejednoho nepřítele, který by ho jinak rozdrtil v pěstích.

Vyříznutý kus stěny spadl ;na podlahu a Otvor jim uvolnil cestu.

„Strážci za normálních okolností přicházejí dost pozdě,“ vysvětloval P-5. „Možná však, že teď už budou rychlejší.“

„Však uvidíme,“ zapištl Gucky a proklouzl otvorem. „No tak už pojd'te, přátelé“

, Tentokrát nemuseli dávat pozor, aby měli krytá záda, a soustředili pozornost kupředu do haly s dlouhými řadami průhledných skleněných bloků, ve kterých odpočívala těla.

Gucky udělal několik kroků a zastavil se před jedním blokem. Jedním skokem se vyhoupl nahoru a podíval se na nahé tělo Arkonidana. Co bylo pro jeho průvodce tajemstvím, pro něj znamenalo jednoduchou hádanku. Už před vstupem do haly věděl, co se tu odehrává, jenom netušil, jaký to mělo mít smysl.

P-5 také přispěchal a podíval se na spáče. Pak se ale zarazil. Přimhouřil oči a podíval se na L-3.

„Koukni na něj," řekl tlumeně, „a pak mi pověz, jestli Jsem se nezbláznil..." -

Lékař přitakal. „Nezbláznil ses," potvrdzoval chvějícím se hlasem. „Vím, co chceš říct, ale než podlehne nějakému omylu, chtěl bych důkaz. Ve kterém bloku leželo to děvče?"

V tom vedlejším," odpověděl P-5 a odešel k vedlejšímu bloku. Podíval se dovnitř a vylekaně uskočil. „Jo, měl jsem pravdu. Byli vyměněni. Proč?"

Gucky, který nejenom naslouchal rozhovoru, nýbrž četl i myšlenky obou mužů, během několika vteřin pochopil celou historii. Ujišťoval se: „Nepletete se? Tohle je stejná místnost?"

„Omyl je vyloučen," vysvětloval P-5. „Ve stejných nádržích ležely před několika dny jiné osoby."

Gucky si musel přiznat, že najednou tak docela všechno nechápe. Zprvu to vypadalo, jako by tady v centru lodí odpočívali Arkonidané. Proč tu ale najednou ležely docela jiné osoby než před několika dny?

Guckyho myšlenkové pochody byly najednou přerušeny, když lékař vykřikl: „Tohoto muže znám... Je to T-39, párkrát jsem ho ošetřoval. Leží tady místo toho děvčete, ale..."

Psycholog sebou trhl a ustrašeně uskočil. „Ten technik," řekl suchým hlasem, „byl před hodinou odveden komandem smrti a byl vhozen do konvertoru. Je mrtev/"

Gucky se zvolna začínal orientovat v situaci. „Před hodinou? Měl zemřít - a teď tady leží před námi? Tak co, L-3 a P-5, začínáte tomu rozumět?"

Oba muži na Guckyho nechápavě pohlédli.

„Je to přece docela prostý," zapištěl vzrušeně Gucky. „Pořád jste vyprávěli, že musíte zemřít, až přijde váš čas. Ale ve skutečnosti nikdo z vás nezemřel. Teď už vím, že ti, kdo byli odsouzeni k smrti v reaktoru, přistáli v tomhle mrazáku. Přesně jako tenhle technik. To by bylo jasné. Ale teď je tu nová otázka. Co se stalo s těmi, kteří v této nádrži leželi před T-39?"

Kam přišlo to děvče? Toho se musíme držet, pokud chceme sledovat stopu dál."

P-5 přikývl. Přestože tam byla velká zima, začínal se potit. Ze vteřiny na vteřinu ztratily všechny zákony svou platnost. Najednou se nemilosrdní strážci změnili v jejich dobrodince. Ale jaký to všechno mělo smysl?

Gucky rozpoznal psychologovy starosti a řekl: „Je docela, dobře možné, že jsme robotům křivdili. Ale každopádně nás[^] ponechali v nejistotě. Je mi jedno, co se v budoucnu stane. Přišel jsem jen proto, že jsem zachytil telepatické volání o pomoc. Od muže, který se nacházel v nebezpečí života. Pravděpodobně to byl tenhle, kterému říkáte T-39. Zdá se, že dokonce žije, a že bude žít velmi dlouho... Až tato loď doletí k cíli, znovu ožije. Mohu se tedy vrátit na vlastní loď a přenechat vám zbytek..."

„V Žádném případě nesmí být starý pořádek obnoven," protestoval lékař. „Vezmeme svůj osud do rukou sami a nedáme se už řídit zákony mistra. Kdo je vůbec mistr?"

„To bych se chtěl dozvědět dřív, než se s vámi rozloučím," řekl Gucky. „Počkejte tady."

A než mohl někdo něco říct, myšob zmizel.

-> -* - ^

Ve velínu se situace mezitím nečekaně vyhrocovala. Sotva vůdčí osobnosti odešly s Guckym na expedici, byl vyhlášen poplach. K velínu údajně směřovali strážci. Srocovali se a stále jich přibývalo!

To znamenalo válku!

Velitel vydal rozkaz k obranné činnosti. Muži ve všech sekcích si rozdělávali ukořistěné zbraně a stavěli se robotům do cesty. Než však velitel mohl vydat všechny instrukce, přestal

fungovat přívod energie. Ve velínu prostě vypadl proud. Vládci zaútočili.

Přišlo to však o několik minut později, než mělo. Muži posádky už totiž věděli, co mají dělat.

Na chodbách propukly boje. Energetické paprsky podrážděly kovovým kolosům nohy a detonace je ničily. Boje probíhaly lehčeji a snáze, než se čekalo. Dřív než mohli roboti vůbec pořádně zaútočit, byli zneškodnění.

Ztráty se však počítaly i na straně vzbouřenců - tři muži v bojích zahynuli.

^ A ^

Dveře do velínu se otevřely. Velitel vyšel společně s D-1 a D-2 na chodbu, aby sledovali dílo zkázy. Přejel si rukou přes čelo a zeptal se: „První útok robotů tedy byl odražen. Kolik jich ještě přijde?”

S-7 se usmál. „Tihle tady,” ukázal před sebe, „už každopádně nezaútočí. Myslím, že to zvládneme... Kolik je na lodi vlastně robotů?”

„Asi stovka, řekl bych,” odpověděl váhavě velitel. Musel přiznat, že to neví přesně. „Bitva ještě není vyhraná.”

„To my víme,” odpověděl S-7, „ale nejsme sami. Všude na lodi jsou rozmístěni naši druzi. Brzy se staneme pány lodi a budeme si sami určovat délku svých životů.”

Velitel přikývl a vrátil se do velínu. Oba důstojníci ho následovali.

„Co teď?” zeptal se D-1. „Energie interkomu je pryč. Jsme slepí a hluchí,”

„Podívám se, co na to říká mistr,” odpověděl velitel a otevřel dveře do vedlejší místnosti. „Možná nám nabídne kapitulaci. Člověk nikdy neví...”

Ale pak, když vstoupil do sálu a zadíval se na velkou obra-

zovku, zarazil se. Šklebila se na něj odtud Guckyho rozzářená tvář.
Myšob Gucky zaujal mistrovo místo.

^ X ^

Myšob se v tomto typu kulovité lodi vyznal dobře. Sluneční říše jich koneckonců vlastnila už dosti značný počet. Nebylo koutku, který by už někdy někde neprolezl.

Na lodi nastala zajímavá situace. Po celá tisíciletí si posádka myslela, že po splnění úkolů každý zemře, ale nakonec se ukázalo, že to není pravda. Ti, kde splnili svůj úkol, nezemřeli, nýbrž byli konzervováni pro život v budoucnosti.

Gucky se v lodi vyznal, a proto věděl, že haly se skleněnými nádobami nebyly skutečným centrem, protože to se nacházelo přímo v srdci lodi, které mělo v průměru asi dvě stě metrů. Když se takový prostor Šikovně zařídil, mohlo v něm najít místo více než sto tisíc lidí!

Gucky se zachvěl. Na tuto možnost ještě nikdo nepomyslel! Kdo vyvinul tento šílený plán, musel být buď blázen, anebo génius.

A on, Gucky, tento řetězec přetrhl!

Skočil naslepo, a když materializoval, zjistil, že jeho hypotéza byla správná.

Pocíťoval neuvěřitelný chlad, který mu pronikal mezi chlupy a útočil proti kůži. Pochopil, že tam nesmí zůstat příliš dlouho, aby nezmizí.

V obrovité kulovité místnosti ležely desetitisíce zmrzlých, zdánlivě mrtvých Arkonidanů. Muži i ženy byli nazí. Tak tady končily celé generace posádek této lodí...

Ale proč?

To Gucky nevěděl.

Rychle teleportoval do teplejších končin lodi, až přistál

v místností, zaplněné nejrůznějšími stroji. Mlčky tudy přecházeli roboti a vůbec si ho nevšímali. Kontrolovali přístroje. Tady musela být ta gigantická centrála spáčů.

Vzadu byly velké, nezamčené dveře. Gucky prošel sálem a vstoupil dovnitř.

Jeho domněnka se potvrdila.

Stál před řešením problému.

^ A ^

P-5 a L-3 se ocitli v obklíčení robotů. Stalo se to nenadále a nečekaně, takže se-stačili jen nadechnout, aby si dali poslední sbohem, když náhle roboti strnuli a nehýbali se.

P-5 svraštil čelo a uviděl, jak přímo před ním materializuje myšob Gucky.

„Jen klid, pánové," křenil se myšob. „Jste v bezpečí. Všechny roboty jsem vypnul. Byli řízený dálkově!"

„Dálkově řízení robotů?" vykotal P-5. „Co... co to má všechno znamenat? Co jsi objevil? Kde jsi byl?"

Gucky se pobaveně šklebil.

„Sejdeme se ve velínu u velitele. Čekajte mě tam. Musím ještě vyřídít jednu maličkost."

A zase zmizel.

^ _*_ ^

„Vzal jsem si mistra na paškál," oznamoval Gucky o půl hodiny později ve velínu před shromážděním důstojníků a šéfů Jednotlivých sekcí lodí. „Mistr je jenom obyčejný počítačový virtuální trik. Ale musím přiznat, že to bylo působivé divadlo, Navenek to totiž vypadalo, jako by alespoň ještě jeden z vašich předků žil. Skutečnost je však jiná, protože žijí všichni vaši předci, i když ne vědomě.

Smrt v konvertoru byla jenom záminkou. Všichni údajně mrtví byli zmrazeni a posléze uloženi ve skladu. Naskládání na sebe. Tak spáči zaberou nejméně místa. V centru lodi odpočívá nejméně sto tisíc lidí! Ale přece jen - něco tady nevyšlo podle původního plánu!"

Gucky vychutnával krátkou pauzu a užaslé výrazy svých posluchačů. Byli to Arkonidané, ale musel jim to říct už teď? Proč by měli vědět, že jejich civilizace ovládla Mléčnou dráhu, ale že je pak zasáhl podobný osud jako tuhle posádku? Že se z nich stali letargičtí, líní ospalci bez zájmu a jiskry života?

Ať si na to jednoho dne přijdou sami!

„Během prvního desetiletí letu, který měl posloužit jenom jako experiment, na sebe strhli vládu roboti a ovládli i velitele lodi. Přelstili ho a vládli dodnes."

Muži mlčky naslouchali. Nerozuměli vůbec ničemu.

Gucky pokračoval: „Nevím, proč vaše loď letí tak pomalu, Možná že vám nefunguje zařízení transice, takže musíte letět s normálním pohonem. Ale nemáte tu ani žádnou navigaci nebo řízení. Kdybyste tímto směrem letěli dál, zhruba za dvě stě let byste skončili v gravitačním poli slunce, kolem kterého krouží dvacet planet. Dal jsem to zjistit na počítači mé lodě. Za dvě stě let tedy dospějete k cíli a stanete se oběžnicí toho cizího slunce. Automaticky pak budou probouzeni spáči. Jeden po druhém. Loď přistane a lidé obydlí planety. Vznikne nová civilizace - pokud se na těch planetách dá žít." , Velitel pohlédl na P-5. Poněkud bezradně poznamenal: „Ale co když žádná z planet nebude vyhovovat?"

Gucky mávl rukou.

„Bez starosti. To slunce má nejméně tři vhodné planety. Vaši předci to určitě věděli."

„A kdo je mistr?" zeptal se doktor.

„Počítač v centru lodi. Vládl tu už několik tisíciletí. Jeho

úmyslem bylo přistát, probudit spáče a nadělat si z nich otroky. Měla vzniknout skutečná robotí civilizace. Osídlené planety se měly stát centrem mocného impéria, řízeného roboty. Hezký překvápko, ale naštěstí se jim nepovedlo. A vděčíme za to jednomu jedinému muži - totiž T-39, kterej mě přivolal/Kdybych nebyl nablízku, možná by to dopadlo hůř. No, každopádně jsem u vás splnil svůj úkol a půjdu. Možná se ještě někdy setkáme. Možná váš let urychlíme, abyste ke svým novým planetám dorazili dřív. Kdo ví, uvidíme..." . Velitel vykročil a podával Guckymu ruku. „Děkujeme ti. Jsi skutečný člověk, i když tak nevypadáš." Cucky se zašklebil. Taková slova slyšel rád. „Vynasnažíme se, abychom vám v budoucnu pomohli. Ale sami si pohlídejte, ať vás roboti zase nepřeválcujou. Než odejdu, promluvím si s vašimi techniky a vědci. Bez pomoci přeprogramovaných robotů jste ztraceni. Ale mistr...," zakřenil se, „mistr je vyřízenej- Někdo z vás zaujme jeho místo. Spáče nechtě zmrzlý. Ať odpočívají, dokud nepřistanete. Kdyby se probudili, znamenalo by to katastrofu. Sto tisíc lidí se nevejde na loď pro tisíc členů posádky..."

Zodpověděl ještě několik otázek, vydal technikům instrukce a definitivně se rozloučil.

„Mějte se dobře, přátelé..., a užívejte si znovu nabyté svobody..."

^ A ^

Cucky svou náhlou rematerializací kapitána Lunda opět vyděsil. Jakmile se Lund probral z úleku, zeptal se: „Tak co, Cucky, naseł jsi něco na té lodi? Byl jsi pryč téměř tři hodiny!

„Není lehký změnit za tři hodiny chod věcí, když musíš rušit tisíciletý tradice," odpověděl Gucky. Nemínil Lunda zasvě-

covat. O celé záležitosti si hodlal promluvit jenom s Perrym Rhodanem. Ten ať rozhodne, co se stane s civilizací spáčů. „Loď pluje bez řízení. Jednoho dne se k ní vrátíme. Ale teď bych se rád něčeho najedl..."

Lund nebyl spokojen. Na jeho gusto dostal mizivě málo informací.

„To je všechno? Loď bez řízení? Nikdo na palubě? Na tohle zjištění jsi potřeboval tri hodiny?"

Cucky sáhl do skříňky, vytáhl mrkev a začal ji spokojeně chroustat. „Letíme zpátky k Zemi, veliteli. Nač se ještě čeká?"

Lund skryl svou zlost za nuceným úsměvem. „Co mám zapsat do palubního deníku? Ztratili jsme téměř čtyři hodiny!"

Cucky se zakřenil. „Napiš třeba tohle: ARCTIC byl donucen k přestávce, protože narazil na loď se sto tisíci Arkonidany a ta musela být prohledána. Zní to dobře, ne?"

Lund zavrtěl hlavou.

„Takovou pitomost tam napsat nemůžu. Chci pravdu, žádné pohádky!"

Cucky si vzdychl. „Chceš znát pravdu? Hm, jestli ti povím pravdu, stejně mě označíš za lháře. Rozumíš tomu? Ne? Upřímně řečeno, já taky ne,"

Kapitán Lund chtěl vyjet, ale pak se ovládl, mávl rukou nad myšobem, hryzajícím mrkev, a zapsal do lodního deníku následující slova:

Datum... stanice CM-13-HB. Zdržení letu, protože nám cestu překřížila neřízená arkonidská loď. Prohledání lodi bezvýsledné. Nikdo na palubě. Souřadnice kurzu lodí uloženy. Následující skok proběhne...

Cucky to odhadl dobře. Pravda je častokrát fantastičtější než jakákoliv lež. Což ovšem kapitán Lund nemohl tušit...